

V Bruselu dne 27.9.2023
COM(2023) 570 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Zpráva o stavu digitální dekády za rok 2023

{SWD(2023) 570 final} - {SWD(2023) 571 final} - {SWD(2023) 572 final} -
{SWD(2023) 573 final} - {SWD(2023) 574 final}

Obsah

1. Úvod: provádění digitální dekády.....	2
2. Klíčové faktory digitální transformace Evropy v roce 2022.....	3
3. Digitální transformace pro suverénní a konkurenceschopnou Evropu	8
3.1 Hlavní oblast: digitální infrastruktury.....	8
3.1.1 Cíl: gigabitové a bezdrátové vysokorychlostní sítě pro všechny	8
3.2.1 Cíl: polovodiče.....	12
3.3.1 Cíl: uzly na okraji sítě	13
3.4.1 Cíl: kvantové výpočetní techniky	14
3.2 Hlavní oblast: digitalizace podniků.....	15
3.2.1 Cíl: využívání digitálních technologií.....	15
3.2.2 Cíl: digitální intenzita malých a středních podniků	17
3.2.3 Cíl: jednorožci.....	17
3.3 Cíl digitální dekády: kybernetická bezpečnost	18
3.4 Cíl digitální dekády: odolnost.....	20
4. Digitální transformace, která posílí postavení evropských občanů a evropské společnosti	21
4.1 Hlavní oblast: digitální dovednosti	21
4.1.1 Cíl: základní digitální dovednosti	22
4.2.1 Cíl: specialisté v oboru IKT	23
4.2 Hlavní oblast: digitalizace veřejných služeb.....	24
4.2.1 Cíl: klíčové veřejné služby.....	24
4.2.2 Cíl: elektronická identifikace	26
4.2.3 Cíl: elektronické zdravotní záznamy.....	27
4.3 Cíl digitální dekády: ochrana základních práv a posílení demokratického života.....	28
4.4 Cíl digitální dekády: podpora prostředí soustředěného na člověka – zaměření na ochranu dětí	31
5. Digitální transformace na podporu Zelené dohody pro Evropu.....	32
6. Mezinárodní rozměr.....	35
7. Závěry	36

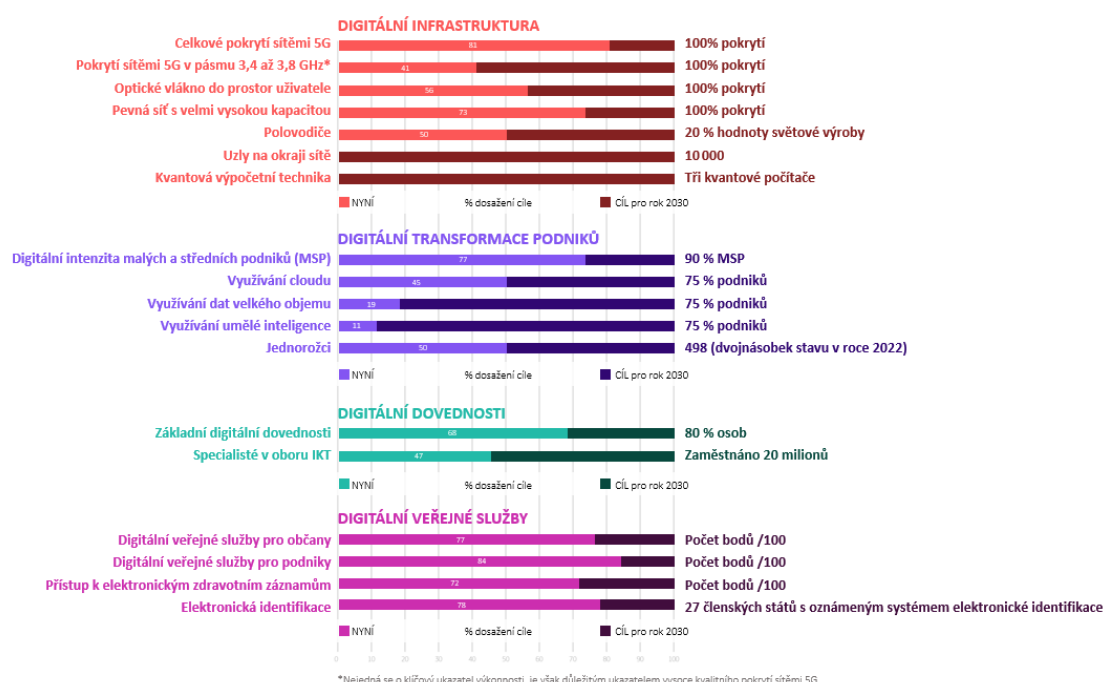
1. Úvod: provádění digitální dekády

První zpráva o stavu digitální dekády hodnotí pokrok EU na cestě k úspěšné digitální transformaci ve prospěch lidí, podniků a životního prostředí, jak je stanoveno v rozhodnutí, kterým se zavádí politický program Digitální dekáda 2030¹ (dále jen „rozhodnutí o digitální dekáde“). Tato zpráva přináší přehled o vývoji digitální politiky a popisuje, jak EU pokračuje na cestě k dohodnutým cílům a úkolům, a tudíž **nastiňuje, v jakém stavu se EU nachází na počátku provádění politického programu digitální dekády.**

Celková analýza **pokroku, jakého EU dosáhla v porovnání s cíli a úkoly digitální dekády**, je uvedena níže na obrázku č. 1, přičemž podrobnější přehled o dané situaci poskytují **zprávy o jednotlivých zemích** v příloze této zprávy.

Obrázek č. 1: Zhodnocení pokroku na cestě ke splnění cílů digitální dekády do roku 2030²

VYHODNOCENÍ POKROKU SMĚREM K DOSAŽENÍ CÍLŮ PRO ROK 2030

Obrázek č. 1 upozorňuje na **potřebu urychlit a prohloubit společné úsilí, a to i prostřednictvím politických opatření a investic³ do digitálních technologií, dovedností a infrastruktur**, které jsou rozhodujícími geopolitickými, společenskými, hospodářskými a environmentálními faktory. Na tomto základě obsahuje tato zpráva konkrétní doporučení členským státům s ohledem na přijetí jejich národních strategických plánů a pro jejich budoucí úpravy. V příloze této zprávy jsou doporučení pro jednotlivé země založena na výkonu a potenciálu každého členského státu přispět ke společnému úsilí o dosažení cílů a úkolů digitální dekády.

¹ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2481 ze dne 14. prosince 2022, kterým se zavádí politický program Digitální dekáda 2030 (Úř. věst. L 323, 19.12.2022, s. 4–26).

² Zdroj: analýza Komise [SWD\(2023\) 571](#) „Hlavní oblasti digitální dekády: digitální dovednosti, digitální infrastruktury, digitalizace podniků a digitalizace veřejných služeb“. Viz [C\(2023\) 7500](#) „Sdělení Komise, kterým se stanoví plánované trajektorie na úrovni Unie pro digitální cíle“.

³ Odkazy v tomto sdělení, jeho příloze a doprovodných pracovních dokumentech útvarů Komise, které podporují opatření, jež mohou představovat státní podporu, nemají vliv na posouzení státní podpory.

Součástí této zprávy je rovněž **kontrola dodržování Evropského prohlášení o digitálních právech a zásadách pro digitální dekádu**, které převádí vizi EU o digitální transformaci do zásad a závazků⁴. Tímto prohlášením Evropská unie postavila do středu pozornosti občany, neboť jím podpořila solidaritu a začlenění prostřednictvím konektivity; potvrdila význam svobody volby a spravedlivého digitálního prostředí; podpořila zapojení se do digitálního veřejného prostoru; a zvýšila bezpečnost a udržitelnost. Prohlášení poskytuje jasnou referenční úroveň, pokud jde o druh digitální transformace, které chce EU dosáhnout, a je zejména vodítkem pro tvůrce politik a podniky při řešení otázky nových technologií.

Politický program digitální dekády se opírá o úzkou spolupráci s členskými státy, aby byl zajištěn společný pokrok a zapojení všech zúčastněných stran na evropské, vnitrostátní, regionální a místní úrovni. Doplnuje evropský semestr pro koordinaci hospodářské a sociální politiky a také provádění Nástroje pro oživení a odolnost, který zahrnuje silný digitální rozměr: v současné době je na digitální transformaci věnováno 26 % celkového přídělu v rámci plánů pro oživení a odolnost (130 miliard EUR z 502 miliard EUR)⁵.

2. Klíčové faktory digitální transformace Evropy v roce 2022

Zjištění průzkumu Eurobarometr z roku 2023⁶ o významu digitálních technologií a společné akce:

Podle velké většiny Evropanů mají digitální technologie stále větší význam. Čtyři z pěti respondentů se domnívají, že digitální technologie budou v jejich životě do roku 2030 hrát důležitou roli.

Tři ze čtyř Evropanů zdůrazňují, že pro usnadnění každodenního používání digitálních technologií je zapotřebí silnější kybernetická bezpečnost, lepší konektivita a lepší ochrana dat.

Pokud jde o budoucí opatření v jejich zemích, třemi hlavními prioritami podle respondentů jsou: ochrana uživatelů před kybernetickými útoky, zlepšení dostupnosti vysokorychlostního internetu všude a pro všechny a ochrana uživatelů před dezinformacemi a nelegálním obsahem.

Čtyři z pěti Evropanů se domnívají, že členské státy by měly více spolupracovat na zvýšení společných investic do inovativních a bezpečných digitálních technologií, což umožní zvýšit dostupnost digitálních služeb a konkurenceschopnost podniků v EU v celosvětovém měřítku.

V roce 2022 došlo k **dalšímu zrychlení v oblasti vývoje hlavních trendů ovlivňujících digitální transformaci EU**, jimiž jsou: rychlejší tempo technologického vývoje, například v oblasti generativní umělé inteligence, změna klimatu a s ní spojené společenské a hospodářské problémy, rostoucí poptávka po vysokorychlostním připojení⁷, sílící vnitřní a vnější rizika pro demokracii a hodnoty EU a multipolarizace globální scény na pozadí sílícího technologického závodu⁸. Potenciální dopad technologické změny je významný a bude vyžadovat, aby EU jednala při své transformaci pružně a rychle.

⁴ Evropské prohlášení o digitálních právech a zásadách pro digitální dekádu (Úř. věst. C 23, 23.1.2023, s. 1–7). Prohlášení vychází z primárních právních předpisů EU, zejména ze Smlouvy o Evropské unii, Smlouvy o fungování Evropské unie, Listiny základních práv Evropské unie, ale i ze sekundárního práva a judikatury Soudního dvora Evropské unie.

⁵ Každý plán pro oživení a odolnost musí vyčleňovat na digitální transformaci alespoň 20 % svých celkových prostředků. Za tímto účelem musely plány přesně vymezovat a zdůvodňovat digitální přínos každého opatření s použitím metodiky stanovené v příloze VII nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost.

⁶ Zvláštní průzkum Eurobarometru č. 532 „Digitální dekáda“, březen 2023, dále jen „Eurobarometr 2023“.

⁷ Podle údajů Eurostatu za rok 2023 (on-line datový kód: ISOC_CI_IFP_FU) v roce 2022 mělo 84 % osob v EU přístup k internetu každý den a dalších 5 % jej používalo alespoň jednou týdně.

⁸ Zpráva o strategickém výhledu z roku 2021 (COM(2021) 750 final) a z roku 2022 (COM(2022) 289 final).

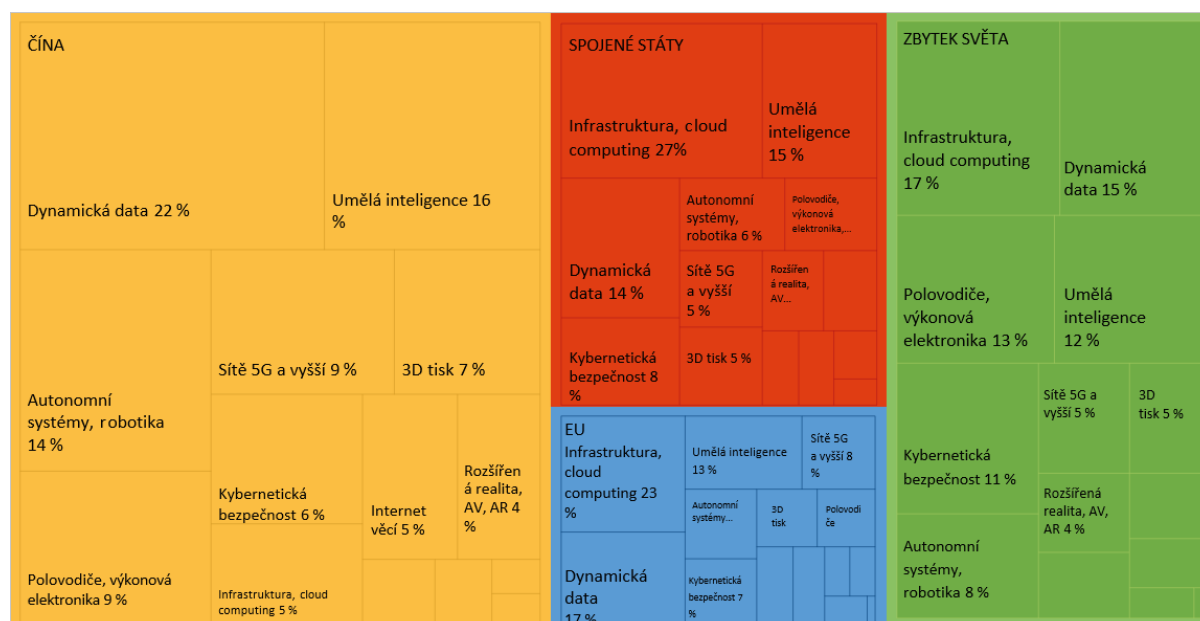
V roce 2022 zesílil význam geopolitiky, a to v kontextu ruské útočné války proti Ukrajině i zvýšeného rizika ekonomické roztržičnosti v některých oblastech vzhledem k protichůdným strategickým zájmům a hodnotám. Geopolitika výrazně ovlivňuje každodenní činnosti občanů a podniků, a to v důsledku zvyšování životních nákladů, stálého a významného nárůstu počtu kybernetických útoků v Evropě a narušení dodavatelských řetězců výrobků a služeb⁹.

Digitální technologie jsou v souvislosti s tímto geopolitickým napětím a silícím technologickým závodem postaveny do centra pozornosti, neboť rychlost a velikost expanze hrají při získávání a udržování vůdčí pozice v budoucí globální ekonomice významnou úlohu¹⁰. Systémové digitální inovace mají potenciál vytvářet dominový efekt napříč hospodářskými odvětvími. To přinese další výhodu zavedeným podnikatelským subjektům s vedoucím postavením v celosvětovém digitálním ekosystému, což bude mít významný dopad na konkurenceschopnost, růst a suverenitu EU.

⁹ McKinsey, Taking the pulse of shifting supply chains (Průzkum změn v dodavatelských řetězcích), 2022.

¹⁰ [SWD\(2023\) 570](#) „Provádění cílů digitální dekády a digitálních práv a zásad“.

Obrázek č. 2: Skladba činností podle jednotlivých digitálních oblastí ve vybraných částech světa (2009–2022)

Zdroj: Calza et al., „Analytical insights into the global digital ecosystem (DGTES)“ (Analytické poznatky o globálním digitálním ekosystému), 2023¹¹.

Celosvětový trh s informačními a komunikačními technologiemi, který je jedním z největších průmyslových odvětví, dosáhne podle prognóz v roce 2023 velikosti 6 bilionů EUR. Postavení EU v celosvětovém ekosystému, znázorněné na obrázku č. 2, by se však mohlo podstatně zlepšit. A co je ještě důležitější, podíl EU na celosvětových tržbách na trhu informačních a komunikačních technologií v posledním desetiletí drasticky poklesl, a to z 21,8 % v roce 2013 na 11,3 % v roce 2022, zatímco podíl USA vzrostl z 26,8 % na 36 %¹². V současné době je EU závislá na zahraničních státech, pokud jde o digitální produkty, služby, infrastrukturu a duševní vlastnictví, a to z více než 80 %. Například USA a EU jsou v oblasti polovodičů závislé na výrobě v Asii, a to ze 75 až 90 %¹³¹⁴.

V této souvislosti EU v uplynulém roce zintenzivnila opatření, aby znovu potvrdila své vůdčí postavení v oblasti technologií a usnadnila digitální transformaci při současném posílení

¹¹ Calza, E., Dalla Benetta, A., Kostić, U., Mitton, I., Moraschini, M., Vazquez-Prada Baillet, M., Cardona, M., Papazoglou, M., Righi, R., Torrecillas Jodar, J., Lopez Cobo, M., Cira, P. a De Prato, G., Analytical insights into the global digital ecosystem (DGTES), EUR 31538 CS, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2023, ISBN 978-92-68-04045-4, doi:10.2760/811932, JRC132991. Viz <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC132991>

¹² Podíl jednotlivých zemí na světovém trhu IKT v roce 2022 | Statista.

¹³ Centrum pro regulaci v Evropě (CERRE), *Digital Industrial Policy for Europe* (Digitální průmyslová politika pro Evropu), prosinec 2022.

¹⁴ V souvislosti s balíčkem opatření v oblasti průmyslové politiky z roku 2021 Komise navrhla metodiku pro mapování strategických závislých produktů EU v citlivých ekosystémech. V rámci digitálních ekosystémů poukazuje nejnovější analýza na závislosti mimo jiné v oblasti přenosných počítačů, mobilních telefonů a přijímačů rozhlasového vysílání, které jsou rovněž vystaveny riziku selhání v jediném místě. Podrobnější informace viz SWD(2021) 352 a dokumenty Evropské komise týkající se ekonomických aspektů jednotného trhu (Single Market Economics Papers) (pracovní dokument 14 z roku 2023): „An enhanced methodology to monitor the EU’s strategic dependencies and vulnerabilities“ (Zdokonalená metodika pro sledování strategických závislostí a zranitelnosti EU).

své odolnosti¹⁵. Evropská unie, která se opírá o největší integrovaný tržní prostor na světě¹⁶, posílila opatření k řešení strategických závislostí, zejména v oblasti kritických surovin, polovodičů, softwaru pro IT (cloud a edge software) a technologií a kapacit v oblasti kybernetické bezpečnosti¹⁷. Za tímto účelem byly provedeny reformy i investice, což přispělo k dosažení cílů digitální dekády. Například evropský akt o čipech od svého představení v únoru loňského roku poskytuje trhu správné signály a byly již oznámeny plánované veřejné a soukromé investice ve výši 100 miliard EUR¹⁸. Evropská unie rovněž investovala do vysoce výkonných počítačů a v současné době vlastní dva z pěti nejlepších na světě¹⁹. A konečně, cílené úsilí v oblasti výzkumu a inovací, například v rámci programu Horizont Evropa a Evropského obranného fondu, má rovněž zásadní význam pro posílení pozice EU v oblasti výzkumu a investic ve srovnání s jejími světovými konkurenty, čímž dále přispívá k dlouhodobé konkurenceschopnosti a odolnosti EU a ke snížení strategické závislosti²⁰.

Detailněji řečeno, očekává se, že k cílům digitální dekády přímo přispěje částka 165 miliard EUR z prostředků EU, přičemž **EU již podporuje digitální dekádu prostřednictvím několika programů, zejména Nástroje pro oživení a odolnost**²¹. Jak je však uvedeno v obrázku č. 1 výše („*Zhodnocení pokroku na cestě ke splnění cílů do roku 2030*“), **úspěšné dosažení digitální transformace EU není zdaleka jisté** a bude vyžadovat další politická opatření, akce a investice, což zdůrazňuje **význam spojení sil, zejména prostřednictvím projektů pro více zemí**. V důsledku složité geopolitické situace a celosvětového technologického závodu se výše uvedené stává ještě důležitějším.

Důležitým prvkem digitální dekády bude urychlení realizace nových společných průmyslových digitálních projektů. Vytváření a realizace projektů pro více zemí, které seskupují zdroje EU, zdroje členských států a soukromé zdroje, bude rychlejší a pružnější díky konsorciím evropské digitální infrastruktury (EDIC), novému prováděcímu mechanismu zavedenému rozhodnutím o digitální dekádě. Dokladem toho je značný počet projektů, které již členské státy navrhly k provádění prostřednictvím konsorcií evropské digitální infrastruktury²².

¹⁵ Viz Prohlášení vedoucích představitelů, zasedání hlav států a předsedů vlád, Versailles 10.–11. března 2022.

¹⁶ Sdělení Komise „30. výroční jednotného trhu“, COM(2023) 162 final; měřeno v paritě kupní síly, Světový ekonomický výhled MMF.

¹⁷ Strategické závislosti a kapacity EU: druhá fáze hloubkových přezkumů (SWD(2022) 41 final).

¹⁸ [Komise vítá politickou dohodu ohledně evropského aktu o čipech \(europa.eu\)](#).

¹⁹ [SWD\(2023\) 570](#) „Provádění cílů digitální dekády a digitálních práv a zásad“.

²⁰ [Srovnávací přehled v oblasti výzkumu a vývoje za rok 2022](#) ukazuje, že investice amerických soukromých společností jsou třikrát až desetkrát vyšší než investice evropských společností. Například na USA a Čínu připadá dohromady více než 80 % z každoročních kapitálových investic do technologie umělé inteligence a technologie blockchainu ve výši 25 miliard EUR, zatímco na EU 27 připadá pouze 7 % této celosvětové částky, a investuje tedy přibližně 1,75 miliardy EUR.

²¹ Očekává se, že přibližně 70 % příspěvku bude pocházet z Nástroje pro oživení a odolnost. Ucelený přehled viz [SWD\(2023\) 570](#) „Provádění cílů digitální dekády a Prohlášení o digitálních právech a zásadách“, kapitola 5 „Provádění digitální dekády s využitím investic EU“.

²² [SWD\(2023\) 573](#) „Provádění projektů pro více zemí“, oddíl 1.1. Nový mechanismus provádění projektů pro více zemí.

Komise zároveň aktualizovala svůj soubor nástrojů v oblasti státní podpory, a zejména schválila změny obecného nařízení o blokových výjimkách²³, které mají potenciál usnadnit, zjednodušit a urychlit veřejnou podporu digitální transformace v EU a usnadnit investice do digitálních technologií a konektivity. Patří sem nové možnosti testování center pro digitální inovace a experimentálních zařízení, ambiciózní projekty konektivity pro zavádění pevných širokopásmových sítí, mobilních sítí, jako jsou sítě 5G, a také sítě páteřního propojení, které mají přinést vysoce kvalitní infrastrukturu do oblastí s nedostatečným širokopásmovým pokrytím, zejména venkovských a odlehklých oblastí. Revidované obecné nařízení o blokových výjimkách rovněž posiluje podporu určenou pro konkrétní projekty společného zájmu, které jsou financovány v rámci nástroje CEF2 nebo kterým byla v rámci tohoto nástroje udělena pečeť excelence, což se týká zejména přeshraničních koridorů 5G a některých páteřních sítí a podmořských kabelů. Revidované nařízení o blokových výjimkách rovněž vyjímá z oznamovací povinnosti některá opatření podpory ve formě poukázek pro spotřebitele, které usnadňují práci na dálku, online vzdělávání či služby v oblasti odborné přípravy, nebo pro malé a střední podniky, pokud jsou splněny určité podmínky.

Doporučené politiky, opatření a akce:

Členské státy by měly využít příležitosti, které přináší digitální dekáda, k tomu, aby přijaly celostní vládní přístup k úsilí o digitalizaci, zapojily zúčastněné strany a snížily administrativní zátěž. To by mělo být provedeno zejména prostřednictvím jejich vnitrostátních plánů s cílem konsolidovat, zefektivnit a koordinovat politická opatření na všech úrovních správy, řídit investice, aby došlo k urychlení pokroku při dosahování obecných cílů a úkolů, a posílit zapojení členských států do projektů pro více zemí a do přípravných prací na zřízení konsorcií evropské digitální infrastruktury, aby se urychlilo provádění nových společných digitálních projektů.

Členské státy se vyzývají, aby v nadcházejících vnitrostátních plánech a následných úpravách – případně se začleněním regionálních plánů – popsaly, jak jsou naplňovány obecné cíle politického programu digitální dekády a jak je proces jejich dosahování sledován a hodnocen na vnitrostátní úrovni.

Členské státy se vyzývají, aby v zájmu opětovného získání vedoucího postavení v oblasti technologií a snížení strategické závislosti účinně zvýšily investice do digitálního výzkumu a inovací ve všech odvětvích. Zejména by měly usilovat o dosažení cíle veřejných a soukromých výdajů ve výši 3 % HDP²⁴ a investovat do kritických infrastruktur a technologií i do projektů strategického zájmu s ohledem na digitální suverenitu EU.

Členské státy by měly přispívat k plánování a koordinování investic a reforem s cílem prohloubit jednotný trh, který je zásadním faktorem pro urychlení digitální transformace v EU.

²³ Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. L 187, 26.6.2014, s. 1–78) a jeho aktualizace, naposledy provedené nařízením Komise (EU) 2023/1315 ze dne 23. června 2023 (Úř. věst. L 167, 30.6.2023, s. 1–90).

²⁴ Doporučení Rady (EU) 2021/2122 ze dne 26. listopadu 2021 o Paktu pro výzkum a inovace v Evropě (Úř. věst. L 431, 2.12.2021, s. 1–9).

3. Digitální transformace pro suverénní a konkurenceschopnou Evropu

Digitální dekáda EU je formována na základě ambice posílit digitální suverenitu, odolnost a konkurenceschopnost EU. V té souvislosti jsou pilířem digitální transformace EU digitální infrastruktury, zejména konektivita, a základním předpokladem pro vytváření silných evropských digitálních systémů a zvyšování digitální kapacity a know-how EU je digitalizace podniků. Pro pokrok v těchto klíčových bodech²⁵ je důležité podporovat vzestup evropských digitálních hráčů na světových trzích, kteří budou navrhovat obchodní modely budoucnosti a utvářet digitální technologie a aplikace, jež budou zakotveny v evropských hodnotách a budou přispívat k zájmům EU.

Následující oddíly sledují pokrok ve vztahu k těmto dvěma hlavním oblastem. Analýza je doplněna sledováním pokroku také ve vztahu k cílům digitální dekády týkajícím se kybernetické bezpečnosti a odolnosti, se zohledněním jejich významu a relevance s ohledem na současný kontext.

3.1 Hlavní oblast: digitální infrastruktury

Rozhodnutí o digitální dekádě stanoví čtyři cíle týkající se digitálních infrastruktur. Za prvé, gigabitové pokrytí by mělo být dostupné pro všechny a výkonnými sítěmi 5G by měly být pokryty všechny obydlené oblasti. Za druhé, EU by měla vyrábět alespoň 20 % špičkových polovodičů na světě. Za třetí by EU měla nasadit alespoň 10 000 klimaticky neutrálních vysoce zabezpečených uzlů na okraji sítě. Za čtvrté, EU by se měla do roku 2025 vybavit prvním počítačem s kvantovým urychlením.

3.1.1 Cíl: gigabitové a bezdrátové vysokorychlostní sítě pro všechny

***Eurobarometr 2023:** pro usnadnění svého každodenního používání digitálních technologií tři ze čtyř Evropanů zdůrazňují potřebu **lepšího připojení**, konkrétně lepší dostupnosti vysokorychlostního připojení k internetu (76 %) a větší cenové dostupnosti tohoto připojení (75 %).*

Pevná a mobilní konektivita jsou nezbytným předpokladem a základním prostředkem digitální transformace a digitálního začlenění, jak je uvedeno v Prohlášení o digitálních právech a zásadách. EU se blíží k rozhodujícímu okamžiku, kdy začnou díky technologickému vývoji a synergiím mezi pozemní, vesmírnou a námořní infrastrukturou rychle vznikat nové služby v oblasti připojení. V sázce je mnoho, neboť se odhaduje, že aktivity umožněné sítěmi 5G a 6G přinesou do roku 2030 celosvětový růst v objemu 3 bilionů EUR²⁶. Uskutečnění tohoto cíle bude vyžadovat značné úsilí v rámci kombinace politik spojujících regulační pobídky, spolupráci v rámci projektů pro více zemí a financování.

Na počátku digitální dekády má EU stále daleko k dosažení cílů digitální dekády v oblasti konektivity. Optické sítě, které jsou pro poskytování gigabitového připojení klíčové, pokrývají pouze 56 % domácností. Podíl obyvatel pokrytých sítěmi 5G sice dosahuje 81 %²⁷, avšak

²⁵ Rozhodnutí o digitální dekádě stanoví digitální cíle rozdělené do čtyř hlavních oblastí, které byly poprvé určeny v dokumentu [sdělení Digitální kompas \(COM\(2021\) 118 final\)](#) jako klíčové oblasti digitální transformace Unie: digitální dovednosti, digitální infrastruktury, digitalizace podniků a digitalizace veřejných služeb.

²⁶ McKinsey Global Institute, Connected world: An evolution in connectivity beyond the 5G revolution (Propojený svět: vývoj konektivity po revoluci v oblasti 5G), 2020.

²⁷ Viz <https://5gobservatory.eu/observatory-overview/interactive-5g-scoreboard/>

zavádění samostatných sítí 5G zaostává. Síť 5G stále zaostávají v oblasti kvality, pokud jde o očekávání koncových uživatelů a potřeby průmyslu, stejně jako v řešení rozdílů mezi venkovskými a městskými oblastmi²⁸. EU zaostává v oblasti pokrytí za USA, kde je sítěmi 5G pokryto 96 % obyvatel²⁹.

V porovnání s jejími klíčovými obchodními partnery se v EU rovněž snížily investice. Pouze v souvislosti se zákonem o investicích do infrastruktury a zaměstnanosti a americkým záchranným plánem dosáhly veřejné investice v USA v nedávné době výše 90 miliard USD³⁰. Pro srovnání, v EU byly sice na podporu pokroku při dosahování cílů v oblasti konektivity do roku 2030 uvolněny bezprecedentní finanční prostředky, ty však v rámci programů EU na programové období 2021–2027 činí jen něco málo přes 23 miliard EUR v podobě dostupných grantů, včetně přibližně 16 miliard EUR v rámci Nástroje pro oživení a odolnost³¹. V letech 2014 až 2021 již navíc Komise schválila nebo jí byla sdělena státní podpora na širokopásmové připojení ve výši 53,71 miliardy EUR. Pokud jde o celkové investice do fixního kapitálu v oblasti optických vláken a sítí 5G na obyvatele, přepočtené na HDP, v EU bylo investováno pouze 104 EUR oproti 260 EUR v Japonsku, 150 EUR v USA a 110 EUR v Číně³². Podobný obrázek přináší i studie JRC o mezinárodním srovnávání digitálních investic, podle níž soukromé investice (tvorba hrubého fixního kapitálu) do telekomunikačních zařízení v odvětví informačních a komunikačních technologií v USA dosáhnou v letech 2014 až 2020 výše 590 miliard EUR, což představuje dvojnásobek částky investované v odvětví informačních a komunikačních technologií v EU (277 miliard EUR) a 1,8násobek částky investované v EU po korekci HDP³³.

Tuto situaci je třeba analyzovat také s ohledem na rozdílný rozsah, kterého dosahují subjekty působící v EU ve srovnání se subjekty působícími v USA. Několik evropských operátorů sice působí ve více členských státech, ale žádný z nich se nevyrovná rozsahu, kterého dosahují operátoři na americkém trhu, kde pevné nebo mobilní síť na celém území poskytuje pět operátorů.

Investice do připojení, včetně venkovských a odlehlých oblastí, jsou klíčem k zajištění rovného přístupu k digitálním příležitostem a činnostem, které vyžadují stále vyšší rychlost, zejména v souladu s Prohlášením o digitálních právech a zásadách. V současné době

²⁸ Současný klíčový ukazatel výkonnosti týkající se cíle v oblasti 5G nezohledňuje kvalitu služeb poskytovaných ve špičce. Hlavním úkolem je zajistit, aby stávající síť odpovídaly budoucím potřebám, zejména aby podporovaly klíčová průmyslová odvětví a kritické aplikace, z nichž budou těžit spotřebitelé a podniky ve všech odvětvích. K měření připravenosti členských států na vyřešení této výzvy je třeba dalšího průzkumu s cílem posílit a rozšířit rámec měření pro síť 5G. Viz [C\(2023\) 7500](#) „Sdělení Komise, kterým se stanoví předpokládané trajektorie na úrovni Unie pro digitální cíle“.

²⁹ ETNO, *State of Digital Communications 2023* (Stav digitálních komunikací v roce 2023). „*Pokrytí sítěmi 5G se blíží 96 % v USA, 95 % v Jižní Koreji, 90 % v Japonsku a 86 % v Číně.*“

³⁰ Viz odpověď USA na tomto [odkazu](#).

³¹ [SWD\(2023\) 570](#) „Provádění cílů digitální dekády a Prohlášení o digitálních právech a zásadách“, příloha 5 „Provádění digitální dekády s využitím investic EU“. Odhadovaná částka ve výši více než 23 miliard EUR ve formě grantů zahrnuje kromě financování z Nástroje pro oživení a odolnost také více než 4 miliardy EUR z prostředků přidělených na politiku soudržnosti, přibližně 1 miliardu EUR z programu Horizont 2020 / Horizont Evropa a přibližně 1 miliardu EUR v rámci financování z Nástroje pro propojení Evropy. Další finanční prostředky byly poskytnuty ve formě finančních nástrojů (konkrétně prostřednictvím programu InvestEU a Fondu pro širokopásmové připojení v rámci propojení Evropy).

³² ETNO, *State of Digital Communications 2023* (Stav digitálních komunikací v roce 2023), s. 31.

³³ [Mezinárodní srovnávací hodnocení investic do tematických oblastí digitální dekády, JRC, 2023.](#)

stále nemá k dispozici žádnou pevnou síť s velmi vysokou kapacitou více než polovina venkovských domácností (55 %), a to i přes pokrok v oblasti zavádění optických vláken do domácností; síť 5G není pokryto 65,3 % obydlených venkovských oblastí a 9 % venkovských domácností dosud není pokryto žádnou pevnou sítí³⁴. V návaznosti na Evropský pilíř sociálních práv³⁵ musí tyto investice zajistit konektivitu také pro zranitelné osoby a osoby, u nichž hrozí vyšší riziko vyloučení nebo které mají nižší ekonomickou sílu, jako jsou starší osoby a osoby se zdravotním postižením.

Přetrvávající rozdíl mezi celkovým pokrytím a pokrytím na venkově naznačuje, že k zajištění plného gigabitového pokrytí na celém jednotném trhu a pokrytí obydlených oblastí sítěmi 5G, a tím ke snížení regionálních rozdílů, je zapotřebí více investic. Dosažení cílů digitální dekády v oblasti gigabitového připojení a sítí 5G si může vyžádat celkové investice ve výši až 148 miliard EUR, pokud budou pevné a mobilní sítě zaváděny nezávisle na sobě a pokud bude zavedeno „plné pokrytí sítí 5G“, které evropským občanům a podnikům poskytne veškeré možnosti, jež mohou mobilní sítě 5G nabídnout. K zajištění plného pokrytí dopravních cest, včetně silnic, železnic a vodních cest, mohou být zapotřebí další investice ve výši 26 až 79 miliard EUR, a celková výše potřebných investic tedy přesáhne částku 200 miliard EUR³⁶. Intenzivnější průmyslové využití konektivity pro scénáře internetu 4.0 a rostoucí požadavky na bezpečnost s blížícím se rokem 2030 pravděpodobně investiční potřeby ještě zvýší. Veřejné financování může být nezbytné doplnit soukromými investicemi, aby se adekvátně řešila selhání trhu v souladu s platnými pravidly státní podpory³⁷. Tyto veřejné investice musí zajistit, aby se konektivita stala realitou také pro zranitelné osoby a osoby, u nichž hrozí vyšší riziko vyloučení nebo které mají nižší ekonomickou sílu, jako jsou starší osoby a osoby se zdravotním postižením.

Vesmírná konektivita se stále větší měrou stává rozhodující pro suverenitu a vedoucí postavení EU v oblasti technologií. Satelitní širokopásmové připojení může dostat širokopásmové služby s rychlostí stahování až 100 Mb/s do venkovských a velmi odlehlých oblastí, kde nejsou k dispozici žádné pevné ani mobilní sítě s velmi vysokou kapacitou, ačkoli pro usnadnění zavádění v těchto oblastech zůstává rozhodující cenová dostupnost. Mohou rovněž poskytovat odolné tísňové služby v případě katastrof nebo krizových situací. Zahájením programu IRIS² (Infrastruktura pro odolnost, propojení a bezpečnost) v roce 2022 EU potvrzuje svou ochotu stát se významným hráčem v oblasti vesmírné politiky. S počátečním rozpočtem EU ve výši 2,4 miliardy EUR se program IRIS² stává prostředkem k posílení naší autonomie, konektivity a odolnosti. Satelitní konstelace IRIS² poskytne evropským vládám bezpečnou síť, která bude díky šifrování pomocí kvantového klíče stabilnější vůči kybernetickým útokům.

EU musí rovněž zvýšit úsilí o zlepšení bezpečnosti své kritické komunikační infrastruktury. Zajištění odolnosti a bezpečnosti sítí 5G má vzhledem k důležitosti infrastruktury pro připojení pro digitální ekonomiku a závislosti mnoha kritických služeb na sítích 5G v zemích mimo EU zásadní význam. Klíčové bude i plné uplatnění souboru nástrojů

³⁴ [SWD \(2023\) 571](#) „Hlavní oblasti digitální dekády: digitální dovednosti, digitální infrastruktury, digitalizace podniků a digitalizace veřejných služeb“.

³⁵ Zásada č. 20 týkající se přístupu k základním službám uvádí, že každý by měl mít přístup k digitálním komunikacím a že osobám v nouzi musí být k dispozici pomoc pro přístup k těmto službám.

³⁶ Viz [WIK Consult](#), cit.

³⁷ Viz zejména revidované pokyny ke státní podpoře pro širokopásmové sítě (Úř. věst. C 36, 31.1.2023, s. 1–42) a možnosti poskytované obecným nařízením o blokových výjimkách, které jsou uvedené v oddíle 2.

5G a případné uplatnění **omezení pro vysoce rizikové dodavatele** v případě klíčových aktiv v EU³⁸. Nedávné události rovněž poukázaly na zranitelnost klíčové infrastruktury EU, včetně **podmořských sítí**. 99 % celosvětové digitální komunikace prochází globální kabelovou sítí a každý den jsou prostřednictvím těchto kabelů odeslány finanční transakce v hodnotě zhruba 10 bilionů USD³⁹. Evropská unie musí urychlit své úsilí o zajištění digitální suverenity, bezpečnosti dodávek a hospodářské soutěže na tomto trhu.

Významné tržní a technologické změny v oblasti konektivity tedy celkově znamenají, že jsou zapotřebí **velké dodatečné investice a cílená regulační opatření**, aby se podpořilo zavádění sítí, zajistily rovné podmínky a plně využil potenciál jednotného trhu. V této souvislosti Komise zahájila průzkumnou konzultaci se zúčastněnými stranami o budoucnosti odvětví konektivity a jeho infrastruktury, která probíhala od 23. února do 19. května 2023. Cílem konzultace bylo shromáždit názory na měnící se technologické a tržní prostředí a na to, jak může ovlivnit odvětví elektronických komunikací, i na druhy infrastruktury, které EU potřebuje, aby mohla v nadcházejících letech stát v čele digitální transformace.

Doporučené politiky, opatření a akce:

Členské státy by měly přizpůsobit své strategie, řídit investice a přijmout nezbytné politické iniciativy k dosažení cílů digitální dekády v oblasti konektivity, zejména zmapovat své mezery v konektivitě a prozkoumat možnosti financování, které by doplnily soukromé investice v oblastech, které nejsou komerčně životaschopné, včetně venkovských a odlehklých oblastí a nejvzdálenějších regionů.

Členské státy by měly doplnit úsilí o dosažení cíle digitální dekády v oblasti připojení 5G, pokud jde o zavádění sítí, politickými iniciativami zaměřenými na urychlení zavádění sítí 5G soukromými subjekty a podniky ve všech odvětvích.

Členské státy, včetně vnitrostátních regulačních orgánů, by měly plně přijmout proinvestiční charakter regulačního rámce EU a snažit se vysílat investiční komunitě správné signály.

Členské státy by měly zavést všechny nezbytné reformy, které budou vycházet z reforem uvedených v jejich plánech pro oživení a odolnost, aby snížily náklady na zavádění sítí, podněcovaly a maximalizovaly soukromé investice do konektivity, stimulovaly opětovné využívání stávající infrastruktury a společně zavádění a současně posilovaly hospodářskou soutěž. Členské státy se vyzývají, aby urychleně přijaly akt o gigabitové infrastruktuře, tak aby podniky investující do sítí mohly co nejdříve těžit z nových pravidel.

Členské státy by měly urychleně a v plném rozsahu provést opatření v rámci souboru nástrojů EU pro síť 5G, zejména uplatnit omezení na vysoce rizikové dodavatele, a to s přihlédnutím ke sdělení Komise ze dne 15. června 2023, aby chránily základní bezpečnostní zájmy EU, snížily kritické závislosti a podpořily cíle snižování hospodářského rizika.

³⁸ Druhá zpráva o pokroku členských států při provádění souboru nástrojů EU pro kybernetickou bezpečnost sítí 5G, červen 2023, a sdělení Komise o provádění souboru nástrojů pro kybernetickou bezpečnost sítí 5G, C(2023) 4049 final, 15. června 2023.

³⁹ Evropský parlament, Generální ředitelství pro vnější politiky Unie, Bueger, C., Liebetrau, T., Franken, J., *Security threats to undersea communications cables and infrastructure: consequences for the EU: in-depth analysis* (Bezpečnostní hrozby pro podmořské komunikační kabely a infrastrukturu: důsledky pro EU: hloubková analýza), Úřad pro publikace Evropské unie, 2022, doi:10.2861/35332.

Členské státy by měly zvýšit své úsilí, a to i prostřednictvím nezbytných investic, aby zajistily bezpečnost a odolnost evropských digitálních infrastruktur, zejména páteří infrastruktury a podmořských kabelů.

3.2.1 Cíl: polovodiče

Polovodiče mají zásadní význam pro všechny digitální technologie a jejich dodavatelské řetězce jsou ze své podstaty globální. Zranitelnost dodavatelského řetězce polovodičů prohloubila vysoká koncentrace výroby polovodičů v asijských zemích. Rostoucí soupeření o vedoucí postavení v oblasti polovodičů vedlo všechny vysoce industrializované ekonomiky ke značným investicím do rozvoje domácích kapacit⁴⁰. Protože však nové výrobní závody a rozsáhlé programy výzkumu a vývoje vyžadují miliardové investice, žádný region ani žádný hráč sám o sobě nedisponuje komplexními kapacitami pro navrhování a výrobu polovodičů⁴¹.

Posílení pozice EU v odvětví polovodičů a vybudování odolného výrobního řetězce polovodičů je velkou výzvou, která vyžaduje rozsáhlé investice⁴². EU má klíčové přednosti v oblasti výzkumu a vývoje a výrobních zařízení. Kromě pokročilé výroby však EU musí řešit i současné nedostatky v oblasti navrhování čipů a balení a montáže, které představují významnou část přidané hodnoty v dodavatelském řetězci. Všichni evropští aktéři budou muset vyvinout značné úsilí, aby dosáhli velmi ambiciózního cíle digitální dekády. Pro dosažení tohoto cíle bude možná ve skutečnosti zapotřebí do roku 2030 čtyřnásobně zvýšit hodnotu příjmů EU v oblasti polovodičů, neboť poptávka po čipech rychle poroste a očekává se, že do roku 2030 překročí 1 bilion USD, a její hodnota v tomto desetiletí se tak v podstatě zdvojnásobí.

V této souvislosti je cílem **evropského aktu o čipech** stavět na silných stránkách Evropy a řešit přetrvávající nedostatky a zároveň stanovit opatření pro přípravu na budoucí narušení dodavatelského řetězce, jejich předvídání a reakci na ně. To je doprovázeno cíleným a dobře navrženým rámcem státní podpory⁴³, který již zajistil rychlou mobilizaci finančních prostředků na podporu cílů aktu o čipech⁴⁴. Evropský akt o čipech podpoří velký potenciál EU pro vývoj a výrobu čipů v důležitých oblastech, jako je automobilový průmysl, průmyslová automatizace, internet věcí, letectví, obrana, datová centra, telekomunikace a zdravotní péče.

Zásadní krok v tomto ohledu představuje rovněž **významný projekt společného evropského zájmu v oblasti mikroelektroniky a komunikačních technologií (IPCEI ME/CT)**, který Komise schválila v červnu 2023. Do tohoto významného projektu společného evropského zájmu je zapojeno 19 členských států, 56 podniků a více než 40 přidružených účastníků a mobilizuje soukromé a veřejné investice ve výši 21 miliard EUR pro 68 projektů pro více zemí v oblasti výzkumu, inovací a prvního průmyslového využití. Tento projekt přispěje k

⁴⁰ Evropská komise, Společné výzkumné středisko, Carrara, S., Bobba, S., Blagoeva, D., et al., *Supply chain analysis and material demand forecast in strategic technologies and sectors in the EU: a foresight study* (Analýza dodavatelského řetězce a prognóza poptávky po materiálech v případě strategických technologií a odvětví v EU: prognostická studie), Úřad pro publikace Evropské unie, 2023, doi:10.2760/386650.

⁴¹ McKinsey, *Semiconductor design and manufacturing: Achieving leading-edge capabilities* (Navrhování a výroba polovodičů: dosažení špičkových kapacit), srpen 2020.

⁴² [SWD \(2023\) 570](#), „Provádění cílů digitální dekády a digitálních práv a zásad“.

⁴³ COM(2022) 45 final, sdělení „Akt o čipech pro Evropu“.

⁴⁴ Viz rozhodnutí ze dne 4. října 2022 ve věci SA.103083, RRF – STMICROELECTRONICS S.R.L. (ST) – NOVÝ ZÁVOD NA VÝROBU POLOVODIČOVÝCH SUBSTRÁTŮ V KATÁNII, a rozhodnutí ze dne 27. dubna 2023 ve věci SA.102430, FR – Project Liberty – Nový závod na výrobu polovodičů společnosti STMicroelectronics a GlobalFoundries.

technologickému pokroku v mnoha odvětvích, včetně komunikací (5G a 6G), autonomního řízení, umělé inteligence a kvantové výpočetní techniky⁴⁵.

Doporučené politiky, opatření a akce:

Členské státy by měly podporovat své vnitrostátní kapacity v oblasti navrhování a výroby čipů, zvyšovat místní dovednosti v oblasti pokročilých technologií v různých odvětvích a posilovat zapojení do evropského ekosystému.

Členské státy by měly zajistit, aby se tam, kde je to proveditelné (například v případě komunikačních sítí nebo datových infrastruktur), ve veřejných zakázkách zohledňovaly připravované normy, certifikace a společné požadavky na bezpečné čipy, včetně bezpečnostních požadavků a souvisejících specifikací založených na výkonnosti.

Členské státy se vyzývají k účasti v připravované Evropské radě pro polovodiče, která má mimo jiné poskytovat Komisi poradenství v oblasti mezinárodní spolupráce s podobně smýšlejícími zeměmi.

3.3.1 Cíl: uzly na okraji sítě

Vývoj uzlů na okraji sítě bude představovat změnu paradigmatu pro ukládání a zpracování dat, u něhož dojde k přechodu na mnohem decentralizovanější model, (tj. blíže k uživatelům, v jejich mobilních zařízeních, počítačích, autech nebo místních zařízeních ve městech), čímž se sníží objem dat, která je třeba přenášet po síti, při současném zlepšení celkové výkonnosti cloud computingu. Celosvětové výdaje na edge computing neustále rostou: v roce 2023 dosáhly výše 190 miliard EUR, což představuje nárůst o 13,1 % oproti roku 2022, a očekává se, že v roce 2026 dosáhnou téměř 289 miliard EUR⁴⁶. Do roku 2025 bude cloud computing doplněn edge computingem v téměř každém podniku⁴⁷.

Rozvoj uzlů na okraji sítě v EU se nachází ve velmi rané fázi, přičemž v roce 2022 budou v Evropě komerčně zavedeny pouze tři systémy edge computingu, a současně byla oznámena partnerství a pilotní projekty v 18 členských státech⁴⁸, což je velmi vzdáleno cíli zavést 10 000 bezpečných udržitelných uzlů na okraje sítě do roku 2030. Úspěšné dosažení tohoto cíle bude vyžadovat kolektivní zaměření na vytvoření celého ekosystému, který je založen na kombinaci dovedností, infrastruktury, bezpečnosti, inovací a spolupráce veřejného a soukromého sektoru.

Pro začátek EU zavedla komplexní soubor opatření, a to zejména s podporou **významného projektu společného evropského zájmu pro cloudovou infrastrukturu a služby nové generace (IPCEI-CIS),** aby se zajistil rychlý a vyvážený rozvoj s cílem předejít vytvoření propasti. Vytvoření propasti by znamenalo nerovnoměrné rozdělení hospodářských příležitostí pro podniky a omezilo by přeshraniční využívání aplikací kritických z hlediska latence, jako je autonomní řízení, což by mělo důsledky pro konkurenceschopnost EU.

⁴⁵ Viz rozhodnutí ze dne 8. června 2023 ve věcech SA.101202 (Rakousko), SA.101141 (Česko), SA.101143 (Finsko), SA.101193 (Francie), SA.101129 (Německo), SA.101210 (Řecko), SA.101151 (Irsko), SA.101186 (Itálie), SA.101201 (Malta), SA.101171 (Nizozemsko), SA.101175 (Polsko), SA.101192 (Rumunsko), SA.101200 (Slovensko) a SA.101150 (Španělsko).

⁴⁶ Viz studie IDC zaměřená na celosvětové výdaje na edge computing (IDC Worldwide Edge Spending Guide).

⁴⁷ Viz <https://www.gartner.com/en/doc/750789-infographic-understanding-edge-computing>

⁴⁸ ETNO, *The State of Digital Communications 2023*, únor 2023.

Doporučené politiky, opatření a akce:

Členské státy by měly zohlednit rozvoj kapacit v oblasti edge computingu spolu se strategiemi a investičními programy zaměřenými na cloud, internet věcí a umělou inteligenci a posílit synergie se zaváděním 5G.

Členské státy se vyzývají, aby mobilizovaly stávající politické nástroje a zajistily, aby se uzly na okraji sítě podle potřeby zaváděly i v odlehlých oblastech.

V souladu s cíli pro rok 2030 by členské státy měly při výběru technologie, která bude použita, brát v úvahu udržitelnost a bezpečnost, jakož i potřebu poskytnout pracovníkům vysokou úroveň digitálních dovedností, které jsou nezbytné pro úspěšné zavedení edge computingu v celé Evropě.

3.4.1 Cíl: kvantové výpočetní techniky

Kvantové technologie mají pro EU strategický význam vzhledem k zásadní roli, kterou hrají v budoucích digitálních ekosystémech, a jejich dalekosáhlému hospodářskému a sociálnímu dopadu, včetně jejich využití v oblasti bezpečnosti, obrany a vesmíru. Kvantový vývoj se nevyhnutelně potýká se stejně náročnými geoeconomickými a bezpečnostními problémy jako polovodiče.

Ve veřejných investicích do kvantových technologií se Evropa s celkovým objemem téměř 7 miliard EUR řadí hned za Čínu⁴⁹. Cílem iniciativ členských států je rozvinout evropskou excelenci v oblasti výzkumu do podoby plnohodnotných kvantových ekosystémů. Od roku 2021 zahájilo nejméně osm členských států národní programy v oblasti kvantové výpočetní techniky, a to buď ve formě konsorcií (např. Maďarsko a Portugalsko), nebo prostřednictvím režimů přímých investic do výzkumu a vývoje zaměřených na kvantové technologie (např. Rakousko), přičemž v zemích, jako je Německo (2 miliardy EUR v roce 2021)⁵⁰, Francie (1,8 miliardy EUR v roce 2021)⁵¹ a Nizozemsko (615 milionů EUR v roce 2021)⁵², byly často mobilizovány značné finanční prostředky.

Je však **zapotřebí vyvinout více koordinovaného úsilí**, zejména o vytvoření životaschopného ekosystému výzkumných organizací a začínajících podniků. Navzdory tomu, že v roce 2018 došlo k zahájení stěžejního programu Quantum Flagship⁵³, lze skutečně pozorovat značný rozdíl mezi EU a řadou dalších významných světových regionů, pokud jde o investice soukromého sektoru do kvantových technologií (např. USA), a to v souvislosti s tím, že v Evropě sídlí přibližně 25 % účastníků odvětví kvantových technologií z celého světa, ale je zde soustředěno méně než 5 % celosvětového financování.

Doporučené politiky, opatření a akce:

⁴⁹ McKinsey, *Quantum computing funding remains strong, but talent gap raises concerns* (Financování kvantových počítačů zůstává silné, ale nedostatek talentů vyvolává obavy), 15. června 2022.

⁵⁰ Viz [Quantum technologies – from basic research to market \(quantentechnologien.de\)](#).

⁵¹ Viz [Investir dans la France de 2030 | Strategie quantique: lancement d'une plateforme nationale de calcul quantique \(gouvernement.fr\)](#).

⁵² Viz [Quantum technologies and value chains: Why and how Europe must act now \(epc.eu\)](#).

⁵³ Viz [Quantum Technology | The future is Quantum \(qt.eu\)](#).

Členské státy by měly pomoci řešit současná a budoucí rizika dodavatelského řetězce a poskytovat podporu začínajícím podnikům v rodícím se ekosystému kvantové výpočetní techniky, pokud jde o technologické potřeby a rozvoj.

Členské státy by měly Komisi podporovat při mapování a pravidelném přehodnocování postavení ekosystému kvantové výpočetní techniky EU v mezinárodních hodnotových řetězcích a jeho přístupu ke kritickým součástem a materiálům.

Členské státy se vyzývají, aby přispěly ke stanovení společného plánu EU, společných postupů zadávání veřejných zakázek a opatření pro vytvoření sjednocené kvantové infrastruktury.

Členské státy by měly zajistit, aby účast na mezinárodní spolupráci týkající se iniciativ v oblasti kvantové výpočetní techniky přispívala k dosažení evropských strategických zájmů.

3.2 Hlavní oblast: digitalizace podniků

Digitalizace podniků je v současné době jedním z nejzásadnějších faktorů úspěchu a růstu ekonomiky ve vysoce nestálém prostředí. V souvislosti s nestabilním hospodářským prostředím a nejistotou v dodavatelských řetězcích má digitalizace klíčový význam pro rozvíjení obchodních modelů podniků, dosahování vyšší efektivity a posilování jejich odolnosti i pro objevování nových příležitostí a vytváření nových zdrojů příjmů, zejména pro malé a střední podniky (MSP). Z hlediska konkurenceschopnosti digitalizace výrazně přispívá k růstu a zvýšení produktivity, zlepšuje schopnost diverzifikace a pomáhá snižovat administrativní zátěž a související náklady.

Rozhodnutí o digitální dekádě stanoví tři cíle týkající se digitální transformace podniků. Za prvé, aby přinejmenším 75 % podniků v EU využívalo cloudové služby, data velkého objemu a/nebo umělou inteligenci. Za druhé, aby více než 90 % malých a středních podniků v EU dosáhlo alespoň základní úrovně digitální intenzity. Zatřetí, aby EU usnadňovala růst inovativních a rozvíjejících se podniků a zlepšovala jejich přístup k financování, což povede přinejmenším ke zdvojnásobení počtu tzv. jednorožců.

3.2.1 Cíl: využívání digitálních technologií

Zavádění digitálních technologií evropskými podniky stále výrazně zaostává za cíli digitální dekády, zejména těmi, které se týkají využívání umělé inteligence a dat velkého objemu. Při současném vývoji a bez dalších investic a pobídek nebudou cíle do roku 2030 splněny: z předpokládané základní trajektorie vyplývá, že cloud bude využívat pouze 66 % podniků, data velkého objemu 34 % podniků a umělou inteligenci 20 % podniků, což zdaleka nedosahuje cíle 75 % stanoveného pro rok 2030⁵⁴. Další velký problém představuje odvětví poskytovatelů datových služeb, kterému stále více dominují mimoevropští aktéři. Podíl evropských poskytovatelů cloudových služeb na trhu se navzdory výraznému růstu trhu snížil z 26 % v roce 2017 na 16 % v roce 2020⁵⁵.

S cílem zajistit dostupnost údajů se Komise zaměřila na kombinování účelných právních předpisů a správy s investicemi do norem, nástrojů, infrastruktur, inovačních kapacit a dovedností. **Akt o správě dat** vytváří příznivé regulační prostředí prostřednictvím opatření, která podporují dobrovolné sdílení údajů tím, že zvyšují důvěru ve výměnu údajů, zlepšují

⁵⁴ [C\(2023\) 7500](#) „Sdělení Komise, kterým se stanoví předpokládané trajektorie na úrovni Unie pro digitální cíle“.

⁵⁵ Sinergy Research Group, *European Cloud Providers Double in Size but Lose Market Share* (Evropští poskytovatelé cloudu zdvojnásobují velikost, ale ztrácejí tržní podíl), 21. září 2021.

dostupnost údajů a překonávají technické překážky opakovaného použití údajů. **Akt o datech** doplňuje tato pravidla tím, že vyjasňuje právní přístup k údajům a jejich využívání, což povede ke vzniku skutečného evropského trhu s daty, přičemž se odhaduje, že jeho roční efektivnost a produktivita dosáhne do roku 2028 až 196,7 miliardy EUR⁵⁶. **Vytvoření datových prostorů** ve strategických hospodářských odvětvích, jako je zdravotnictví, zemědělství, energetika, doprava a životní prostředí, navíc díky podpoře z programu Digitální Evropa umožní přístup k většímu množství dat v bezpečném a důvěryhodném prostředí a podnítí inovace. V neposlední řadě by mělo zajistit potřebnou právní jistotu, která podpoří zavádění umělé inteligence podniky v Evropě, přijetí **aktu o umělé inteligenci**⁵⁷.

Některé členské státy zahájily iniciativy na podporu zavádění digitálních technologií v podnicích⁵⁸, ale pro společné dosažení cíle digitální dekády je třeba udělat ještě více.

Doporučené politiky, opatření a akce:

Členské státy by měly přijmout politická opatření a vyčlenit zdroje na podporu zavádění důvěryhodných a suverénních řešení využívajících umělou inteligenci evropskými podniky.

Členské státy by měly zvyšovat dostupnost právní a technické podpory pro zadávání veřejných zakázek a zavádění důvěryhodných a suverénních řešení v oblasti umělé inteligence napříč odvětvími. To by usnadnilo přechod řešení v oblasti umělé inteligence z výzkumných laboratoří přes testovací prostředí do nasazení, využívání a ke komerčním trhům. Členské státy by rovněž měly podporovat aktivní spolupráci mezi podniky, například prostřednictvím Evropského partnerství pro umělou inteligenci, data a robotiku, evropských center pro digitální inovace a testovacích a experimentálních zařízení pro umělou inteligenci.

Členské státy se vyzývají, aby spojily své síly v rámci konsorcia evropské digitální infrastruktury nebo jiných programů a společně vytvořily špičkové evropské modely umělé inteligence, případně také prostřednictvím navrhovaného konsorcia evropské digitální infrastruktury v oblasti jazykových technologií. Pro zajištění suverénních technologií v oblasti umělé inteligence pro všeobecné použití (včetně rozsáhlých jazykových modelů) bude zapotřebí dalšího úsilí členských států.

Členské státy by měly podporovat vývoj a zavádění důvěryhodných, účinných, suverénních, inovativních a pokročilých služeb cloud computingu, a to i prostřednictvím společného šíření a úsilí v oblasti využívání / veřejných zakázek.

Členské státy by měly podněcovat snahy jednotlivých států o zavádění cloud computingu prostřednictvím investic zaměřených na cloud, strategií využívání pokročilých cloudových řešení mezi podniky (zejména malými a středními podniky) a vytvářením specializovaných programů odborné přípravy, včetně programů zaměřených na bezpečnost cloudu a environmentální výkonnost.

⁵⁶ [Support study to the impact assessment for the proposal for a Data Act.](#)

⁵⁷ Tyto akty doplňují obecné nařízení o ochraně osobních údajů, které stanoví pravidla týkající se volného pohybu osobních údajů.

⁵⁸ Španělsko například zahájilo iniciativu Digital Kit, která má podpořit rozšiřitelné mechanismy spolupráce veřejného a soukromého sektoru s vysokým dopadem, aby se urychlila digitalizace malých a středních podniků, a program Agents of Change, který malým a středním podnikům poskytuje granty na zaměstnávání odborníků v oblasti digitální transformace.

Členské státy by měly podporovat sdílení údajů bezpečným a důvěryhodným způsobem, mimo jiné přispíváním ke společnému evropskému datovému prostoru a podporou širšího zavádění / zadávání veřejných zakázek v oblasti řešení pro data velkého objemu.

3.2.2 Cíl: digitální intenzita malých a středních podniků

Pokrok směrem k digitalizaci malých a středních podniků je stále nedostatečný a v různých částech EU značně nerovnoměrný⁵⁹. Pokračuje rovněž nižším tempem než v USA⁶⁰. Jak ukázal nejnovější průzkum Evropské investiční banky (EIB), v USA je dvakrát více malých a středních podniků s mezinárodním portfoliem tzv. „patentů 4IR“ (internet věcí, cloud, 5G, umělá inteligence) než v EU⁶¹. Pro podporu digitalizace má zásadní význam ambicióznější a koordinovanější politický rámec tím, že řeší nedostatky v infrastruktuře, zlepšuje digitální dovednost, rozvíjí inovační prostředí (zejména prostřednictvím evropských center pro digitální inovace) a účinně reguluje.

Doporučené politiky, opatření a akce:

Členské státy by měly rozvíjet a posilovat své politiky a pobídky na podporu digitalizace podniků.

Členské státy by měly zvýšit povědomí o výhodách digitalizace podniků, propagovat evropská centra pro digitální inovace a služby, které nabízejí, a zajistit jejich odpovídající financování.

Členské státy se vyzývají, aby povzbuzovaly podniky k využívání digitálních infrastruktur, kapacit a služeb, které budou zavedeny prostřednictvím projektů pro více zemí s cílem urychlit digitalizaci podniků.

3.2.3 Cíl: jednorožci

Zdá se, že EU v poslední době úspěšně pokročila v plnění tohoto cíle, přičemž analytici⁶² poukazují také na silný nárůst počtu jednorožců se sídlem v EU v posledním desetiletí. Pokud bude tento trend pokračovat⁶³, EU pravděpodobně do dvou let dosáhne cíle digitální dekády týkajícího se počtu jednorožců.

Přesto je třeba vyvinout další úsilí o dosažení vedoucího postavení na světové scéně, a tím usnadnit růst inovativních podniků v Unii a zlepšit jejich přístup k financování. Na začátku roku 2023 sídlilo v EU pouze 249 jednorožců⁶⁴, ve srovnání s 1 444 jednorožci v USA a 330 v Číně. Je také zapotřebí vyvinout další značné úsilí na podporu ekosystému rychle se rozvíjejících podniků. V současné době totiž není v první světové desítce zastoupen žádný ekosystém začínajících podniků z EU⁶⁵. Nejlepší ekosystém v EU, kterým je Berlín, se ve světovém měřítku umístil na 13. místě, za ním následuje Amsterdam (14. místo) a Paříž (18.

⁵⁹ [SWD\(2023\) 570](#) „Provádění cílů digitální dekády a digitálních práv a zásad“.

⁶⁰ Evropská investiční banka, EIB Investment Survey 2019–2022 (Investiční průzkum EIB 2019–2022).

⁶¹ Evropská investiční banka, EIB Investment Survey 2023 (Investiční průzkum EIB 2023).

⁶² [Dealroom.co](#).

⁶³ Viz [C\(2023\) 7500](#) „Sdělení Komise, kterým se stanoví předpokládané trajektorie na úrovni Unie pro digitální cíle“, pokud jde o volatilitu trendu v posledních několika letech.

⁶⁴ Uvedené počty jednorožců v EU se týkají společností založených v EU, které nadále sídlí v EU.

⁶⁵ Startup Genome, společnost [The Global Startup Ecosystem Report 2023](#) (Zpráva o světovém ekosystému začínajících podniků 2023).

místo). Ještě závažnější je situace v oblastech deep tech, včetně umělé inteligence, kde rizikový kapitál v EU stále výrazně zaostává za rizikovým kapitálem v USA⁶⁶.

Doporučené politiky, opatření a akce:

Členské státy se vyzývají, aby vytvořily nové příležitosti k financování pozdějšího růstu (např. fond fondů), které využívají veřejné financování k přilákání soukromého kapitálu do začínajících a rychle se rozvíjejících podniků v oblasti deep tech, zejména prostřednictvím iniciativy European Tech Champions⁶⁷.

Členské státy se vyzývají, aby uplatňovaly prohlášení o evropských startupových národech⁶⁸.

Členské státy by měly využívat veřejné politiky, včetně inovativního zadávání veřejných zakázek, aby podpořily rozvoj začínajících podniků, usnadnily vytváření samostatných podniků odštěpených od univerzit a výzkumných středisek a sledovaly pokrok v této oblasti.

3.3 Cíl digitální dekády: kybernetická bezpečnost

Globální prostředí kybernetických hrozeb je nadále nestálé a počet kybernetických hrozeb vzrostl za rok o 150 %⁶⁹, přičemž se zejména jednalo o útoky distribuovaným odmítnutím služby (distributed denial of service, DDoS), a odhaduje se, že každý měsíc dochází k 280 incidentům v souvislosti s ransomwarem⁷⁰. V roce 2021 zaznamenalo 22,2 % podniků v EU incident související s bezpečností IKT, který vedl k nedostupnosti, zničení nebo poškození dat nebo k vyzrazení důvěrných údajů⁷¹. Zvýšená závislost a rozvoj nových technologií, jako jsou kvantové počítače a umělá inteligence, zvyšují složitost prostředí hrozeb a přinášejí nová rizika, na která je třeba dále rozvíjet připravenost.

Kybernetická bezpečnost sice není zahrnuta do cílů pro rok 2030, ale zlepšování odolnosti vůči kybernetickým útokům, přispívání ke zvýšení povědomí o rizicích a znalostí o procesech kybernetické bezpečnosti a zvyšování úsilí veřejných a soukromých organizací o dosažení alespoň základní úrovně kybernetické bezpečnosti jsou jedním z obecných cílů stanovených v rozhodnutí o digitální dekádě⁷². Rozhodnutí o digitální dekádě navíc poukazuje na vypracování možného specifického cíle v rámci přezkumu, který je plánován na rok 2026⁷³.

Signatáři Prohlášení o digitálních právech a zásadách se dále zavázali přijmout další opatření na podporu sledovatelných a bezpečných produktů na jednotném digitálním trhu a na ochranu lidí, podniků a veřejných institucí před riziky kybernetické bezpečnosti a počítačové

⁶⁶ DealRoom, The European Deep Tech Report 2023 edition (Zpráva o evropském odvětví deep tech technologií 2023). Rizikový kapitál vynaložený začínajícími podniky, které mají sídlo v EU, v letech 2020 až 2022 dosahuje hodnoty 30 miliard EUR, v porovnání se 166 miliardami EUR v USA.

⁶⁷ [Spuštění nového fondu fondů na podporu evropských technologických šampionů.](#)

⁶⁸ [24 členských států EU se na Digitální den zavázalo, že přijmou opatření na podporu růstu začínajících podniků v EU.](#)

⁶⁹ Thales, *A year of cyber conflict in Ukraine* (Rok kybernetického konfliktu na Ukrajině), únor 2023.

⁷⁰ ENISA, *Threat landscape for ransomware attacks* (Prostředí hrozeb v případě útoků v souvislosti s ransomwarem), červenec 2022.

⁷¹ Viz Eurostat, „ICT security measures used by EU enterprises in 2022“, z něhož vyplývá, že velké podniky vykazovaly výrazně vyšší hodnoty incidentů než malé a střední podniky.

⁷² Viz čl. 3 odst. 1 písm. k) rozhodnutí o digitální dekádě.

⁷³ Viz 20. bod odůvodnění.

kriminality, a to i prostřednictvím požadavků na kybernetickou bezpečnost propojených produktů uváděných na jednotný trh⁷⁴.

Od roku 2020 EU výrazně posílila své politické prostředí pro prevenci, odhalování a odvracení kybernetických útoků na EU a reakci na ně, zejména prostřednictvím směrnice NIS2⁷⁵ a otevřením Evropského kompetenčního centra pro kybernetickou bezpečnost v Bukurešti, jehož cílem je dále zvýšit kapacity EU v oblasti kybernetické bezpečnosti a spolupráci mezi členskými státy v této oblasti. Díky letošnímu přijetí balíčku v oblasti elektronických důkazů mají nyní orgány členských států k dispozici účinné nástroje, pomocí nichž budou zveřejňovány digitální důkazy o kybernetických útocích trestné povahy, přičemž druhý dodatkový protokol z roku 2022 k Budapešťské úmluvě o počítačové kriminalitě, který Komise vyjednala jménem Unie, posiluje naši spolupráci se třetími zeměmi v těchto záležitostech. Jako příklad odvětvových opatření lze uvést strategii v oblasti digitálních financí⁷⁶, a zejména nařízení o digitální provozní odolnosti⁷⁷, které stanoví opatření, jež mají zajistit, aby finanční instituce měly odpovídající ochranu proti kybernetickým rizikům.

Je však třeba **učinit více**, aby v kontextu výrazného nárůstu vysoce účinných a sofistikovaných útoků na dodavatelský řetězec, kdy pochybné subjekty využívají zranitelností v produktech dodavatelů, aby zaujaly silné postavení uvnitř organizací, došlo ke **zlepšení informovanosti o situaci, připravenosti na krizi a reakce na ně** a také ke zvýšení **bezpečnosti dodavatelského řetězce**. Navrhovaný **akt o kybernetické odolnosti**⁷⁸, který má zavést požadavky na kybernetickou bezpečnost hardwaru a softwaru dostupného na evropském trhu, by se měl stát významným prvkem, který změní naše úsilí v boji proti tomuto typu útoků. Navrhovaný **akt o kybernetické solidaritě**⁷⁹ posílí odhalování kybernetických hrozeb, připravenost a reakci na ně. V neposlední řadě je naléhavě nutné řešit nedostatek odborníků na kybernetickou bezpečnost v EU, přičemž podle odhadů jich chybí 260 000 až 500 000. Aby bylo možné tomuto problému čelit, je nutné na tomto základě vybudovat **Akademii dovedností v oblasti kybernetické bezpečnosti**⁸⁰.

Doporučené politiky, opatření a akce:

Členské státy by měly zajistit, aby se cíle digitální dekády v oblasti kybernetické bezpečnosti plně promítly do jejich vnitrostátních plánů a jejich dalších úprav a aby se urychleně řešil zejména nedostatek odborníků na kybernetickou bezpečnost.

⁷⁴ SWD(2023) 570 „Provádění cílů digitální dekády a digitálních práv a zásad“.

⁷⁵ Směrnice (EU) 2022/2555 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii.

⁷⁶ Strategie v oblasti digitálních financí.

⁷⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2554 ze dne 14. prosince 2022 o digitální provozní odolnosti finančního sektoru.

⁷⁸ COM(2022) 454 final, návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o horizontálních požadavcích na kybernetickou bezpečnost výrobků s digitálními prvky a o změně nařízení (EU) 2019/1020.

⁷⁹ COM(2023) 209 final, návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví opatření k posílení solidarity a kapacit v Unii pro odhalování kybernetických bezpečnostních hrozeb a incidentů a připravenost a reakci na ně.

⁸⁰ COM(2023) 207 final, Řešení nedostatku talentů v oblasti kybernetické bezpečnosti za účelem posílení konkurenceschopnosti, růstu a odolnosti EU („Akademie dovedností v oblasti kybernetické bezpečnosti“).

Členské státy se vyzývají, aby úzce spolupracovaly s Komisí a agenturou ENISA na vytvoření rámce pro sledování v oblasti kybernetické bezpečnosti s cílem sledovat pokrok v rámci Digitální dekády 2030.

Členské státy by měly zlepšit informovanost o situaci a také připravenost na krize a reakci na ně na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni, zejména tím, že zajistí, aby byla rychle a v plném rozsahu zprovozněna síť EU-CyCLONe⁸¹.

3.4 Cíl digitální dekády: odolnost

Pandemie COVID-19, ruská agresivní válka proti Ukrajině a obecně současná geopolitická rizika zdůrazňují skutečnost, že je důležité zajistit, aby digitální transformace EU byla bezpečná a odolná. Posílení kolektivní odolnosti členských států je jedním z obecných cílů stanovených v rozhodnutí o digitální dekádě⁸².

To zahrnuje v první řadě identifikaci a lepší sledování hodnotových a dodavatelských řetězců, které jsou pro EU strategické, aby bylo možné rychle řešit vysoce rizikové závislosti. Opatření k identifikaci a řešení strategických závislostí jsou přijímána několika způsoby. Za prvé, Komise zvýšila úsilí o identifikaci strategických závislostí v citlivých průmyslových ekosystémech⁸³. Pokračuje v tom například prostřednictvím **Observatoře pro kritické technologie** i aktualizovaných a zpřesněných analýz strategických závislostí⁸⁴. Za druhé, byla přijata řada politických opatření k řešení zjištěných závislostí, a to prostřednictvím upravených regulačních rámců (např. evropský akt o čipech) a dalších politických nástrojů (např. v rámci aktualizované průmyslové strategie a akčního plánu v oblasti synergií mezi civilním, obranným a kosmickým průmyslem). Řešit tyto problémy a zajistit bezpečné a udržitelné dodávky kritických surovin, aby byly uspokojeny potřeby EU a aby zůstala zachována odolnost, má nedávný návrh **aktu o kritických surovinách**⁸⁵. Zatřetí, významné projekty společného evropského zájmu a **průmyslové aliance**⁸⁶ hrají i nadále důležitou roli při řešení známých strategických závislostí a zvyšování odolnosti hodnotového a dodavatelského řetězce, který je základem digitálních technologií.

Zranitelnost digitálního prostředí jako celku však stále není uceleně sledována podle vzoru makroobezřetnostních zátěžových testů uplatňovaných ve finančním sektoru. Digitální dekáda je sice prvním krokem k takovému ucelenému sledování, rozsáhlé zátěžové testy by však vyžadovaly novou analytickou infrastrukturu a rozšířené soubory dat pro simulaci možných narušení.

⁸¹ Evropská síť styčných organizací pro řešení kybernetických krizí (EU-CyCLONe) je síť pro spolupráci vnitrostátních orgánů členských států odpovědných za řešení kybernetických krizí.

⁸² Viz čl. 3 odst. 1 písm. k) rozhodnutí o digitální dekádě.

⁸³ Viz například SWD(2021) 352 a SWD(2022) 41.

⁸⁴ Viz například Single Market Economics Papers (Working Paper 14, 2023): „An enhanced methodology to monitor the EU’s strategic dependencies and vulnerabilities“ (Zdokonalená metodika pro sledování strategických závislostí a zranitelnosti EU).

⁸⁵ COM(2023) 160 final, Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro zajištění bezpečných a udržitelných dodávek kritických surovin a mění nařízení (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 a (EU) 2019/1020.

⁸⁶ Jako například [Evropská aliance pro baterie](#), [Evropská aliance pro průmyslová data, edge a cloud](#) a [Průmyslová aliance pro procesory a polovodičové technologie](#).

Doporučené politiky, opatření a akce:

V zájmu podpory suverenity a zajištění plného souladu s hodnotami EU by členské státy měly podporovat rozvoj a zavádění evropských digitálních technologií a služeb a mobilizovat kapitálové zdroje na podporu podniků ve strategicky významných odvětvích, zejména prostřednictvím společného úsilí a projektů pro více zemí a navázání na platformu pro strategické technologie (STEP)⁸⁷ a její Pečeť suverenity.

V návaznosti na Evropskou bezpečnostní strategii⁸⁸ Komise vyzývá členské státy, aby vytvořily společnou kapacitu pro zátěžové testy, která by umožnila sledovat a předvídat rizika, jež by mohla ovlivnit odolnost digitálního ekosystému.

4. Digitální transformace, která posílí postavení evropských občanů a evropské společnosti

Eurobarometr 2023 Pokud jde o bezpečné digitální prostředí a kontrolu nad svými údaji, méně než polovina Evropanů si myslí, že uplatňování digitálních práv a zásad v jejich zemi je uspokojivé, přičemž největší nedostatky byly zjištěny v oblasti **ochrany dětí a mladých lidí** (viz také kapitola 4.4). Téměř tři čtvrtiny (74 %) Evropanů zdůraznily, že je důležité **zlepšit pravidla, nástroje a služby, které by lidem pomohly kontrolovat jejich údaje online**, 67 % by si přálo, aby digitální produkty a online služby byly **lépe přizpůsobeny jejich osobním potřebám**, a 67 % Evropanů **požaduje více vzdělávání a odborné přípravy pro rozvoj svých digitálních dovedností**. Velká většina (86 %) se domnívá, že spolupráce mezi členskými státy by měla zajistit, aby **digitální technologie byly v souladu se základními právy a evropskými hodnotami a aby byly dostupné všem**.

Základem vize EU ohledně digitální dekády je učinit občany středobodem digitální transformace našich společností a ekonomik. EU a její členské státy se dohodly, že zajistí, aby digitální technologie zvyšovaly blahobyt a kvalitu života všech Evropanů, respektovaly jejich práva a svobody a podporovaly demokracii a rovnost. To se odráží v Evropském prohlášení o digitálních právech a zásadách, které členské státy zohledňují při spolupráci na dosažení a měření pokroku v plnění obecných cílů. Odráží se to rovněž v obecných cílech a úkolech rozhodnutí o digitální dekádě, které se soustředí na dvě další hlavní oblasti: digitální dovednosti a digitalizaci veřejných služeb.

Následující oddíly sledují pokrok ve vztahu k těmto dvěma hlavním oblastem. Analýza je doplněna sledováním pokroku také ve vztahu k cílům digitální dekády, které se týkají ochrany základních práv a posílení demokratického života a ochrany dětí, a to vzhledem k jejich zvláštnímu významu v kontextu současných klíčových výzev.

4.1 Hlavní oblast: digitální dovednosti

Rozhodnutí o digitální dekádě stanoví konkrétní cíle pro rok 2030, které mají zajistit, aby lidé a společnost obecně získali odpovídající digitální dovednosti, které jim umožní plně využívat současné a budoucí příležitosti v informačním prostoru a přispívat k nim. Cíle předpokládají, že přinejmenším 80 % osob ve věku 16 až 74 let bude mít alespoň základní digitální dovednosti

⁸⁷ COM(2023) 335 final, Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Platforma strategických technologií pro Evropu („STEP“) a mění směrnice 2003/87/ES, nařízení (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 a (EU) 2021/241.

⁸⁸ JOIN(2023) 20 final, Strategie hospodářské bezpečnosti.

a že v EU bude zaměstnáno alespoň 20 milionů specialistů v oboru IKT, současně s cílem dosáhnout genderové vyváženosti.

4.1.1 Cíl: základní digitální dovednosti

Eurobarometr 2023: *Evropané si význam digitálních dovedností jasně uvědomují. Téměř třetina Evropanů (30 %) se necítí být dostatečně připravena na digitální dekádu a myslí si, že podpora většího vzdělávání a odborné přípravy v oblasti digitálních dovedností by měla patřit mezi pět hlavních digitálních priorit v jejich zemi (zvláštní průzkum Eurobarometru).*

Zvyšování digitálních dovedností obyvatelstva je jednou z největších výzev EU, která se prolíná všemi cíli a úkoly. V této souvislosti Prohlášení o digitálních právech a zásadách uvádí, že každý by měl mít možnost získat všechny základní i pokročilé digitální dovednosti, které potřebuje. Přesto 46 % Evropanů, zejména z řad starších osob, nemá v současné době základní digitální dovednosti, což brání využívání digitálních technologií pro každodenní úkoly a přístupu ke službám nabízeným online⁸⁹. Přestože se rozdíl v digitálních dovednostech mezi muži a ženami v posledních letech snížil⁹⁰, je stále značný u osob, které jsou starší, mají nižší formální vzdělání nebo žijí ve venkovské oblasti či v nejbližším regionu. Významné rozdíly přetrvávají i mezi jednotlivými členskými státy. Na základě údajů zjištěných v minulosti by v roce 2030 mělo mít alespoň základní digitální dovednosti pouze 59 % obyvatel, pokud nebudou přijata žádná další opatření⁹¹.

V zájmu řešení těchto problémů **EU výrazně posílila svou činnost** prostřednictvím strukturovaného dialogu o digitálním vzdělávání a dovednostech⁹², aby podpořila členské státy při uplatňování integrovaného, soudržného a ambicióznějšího přístupu celého veřejného sektoru. To vedlo k přijetí dvou návrhů doporučení Rady v dubnu 2023, jejichž cílem je podpořit členské státy a odvětví vzdělávání a odborné přípravy v poskytování vysoce kvalitního, inkluzivního a dostupného digitálního vzdělávání a odborné přípravy s cílem rozvíjet digitální dovednosti evropských občanů⁹³. Kromě toho Komise mobilizuje několik programů financování na podporu digitálních dovedností, a to v celkové výši 26,9 miliardy EUR, zejména z programu Digitální Evropa, programu Erasmus+, Evropského sociálního fondu plus a přibližně 18 % výdajů na digitální oblast v rámci Nástroje pro oživení a odolnost (tj. 23 miliard EUR)⁹⁴. A konečně, vzhledem k naléhavé potřebě rozvíjet dovednosti, včetně digitálních dovedností na všech úrovních, předsedkyně von der Leyenová během projevu o stavu Unie v roce 2022 oznámila⁹⁵, že rok 2023 bude vyhlášen Evropským rokem dovedností⁹⁶.

⁸⁹ Například získávání informací od orgánů veřejné správy, používání internetového bankovníctví, nakupování online nebo jiné vybrané činnosti související s používáním internetu nebo softwaru. Více informací o ukazatelích digitálních dovedností zveřejněných Eurostatem viz: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/digital-economy-and-society/data/database>

⁹⁰ [SWD\(2023\) 571](#) „Hlavní oblasti digitální dekády: digitální dovednosti, digitální infrastruktury, digitalizace podniků a digitalizace veřejných služeb“.

⁹¹ Viz [C\(2023\) 7500](#) „Sdělení Komise, kterým se stanoví předpokládané trajektorie na úrovni Unie pro digitální cíle“.

⁹² K dispozici na adrese: <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan/action-1>

⁹³ COM(2023) 205 final/2, Návrh doporučení Rady o klíčových faktorech umožňujících úspěšné digitální vzdělávání a odbornou přípravu, a COM(2023) 206 final, Návrh doporučení Rady o zlepšení poskytování digitálních dovedností ve vzdělávání a odborné přípravě.

⁹⁴ V souladu s přílohou VII nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost.

⁹⁵ [Projev o stavu Unie \(europa.eu\)](#).

⁹⁶ [Evropský rok dovedností \(europa.eu\)](#).

Nicméně **dosažení cíle Digitální dekády 2030 v oblasti základních dovedností vyžaduje značné investice a cílené politické intervence.**

Doporučené politiky, opatření a akce:

V návaznosti na Evropský rok dovedností by členské státy měly upřednostnit investice do digitálního vzdělávání a dovedností a přizpůsobit se rychle se vyvíjejícímu digitálnímu prostředí.

Členské státy by měly ve svých vnitrostátních plánech a následných úpravách uvést jasný plán, jakým způsobem hodlají provádět dosud nerealizovaná opatření, předpokládaná v rámci národních plánů pro oživení a odolnost, ale i způsob, jakým plánují zohlednit návrhy Komise na doporučení Rady o zlepšení poskytování digitálních dovedností ve vzdělávání a odborné přípravě a na doporučení Rady o klíčových faktorech umožňujících úspěšné digitální vzdělávání a odbornou přípravu.

4.2.1 Cíl: specialisté v oboru IKT

Zajištění dostatečného počtu specialistů v oboru IKT má pro úspěšnou digitální transformaci stěžejní význam⁹⁷. S rostoucí závislostí na digitálních technologiích musí pracovní síla držet krok s rozvojem v oblasti požadavků na dovednosti a cílem znovu získat vůdčí postavení. V době, kdy roste počet specialistů v oboru IKT zaměstnaných v EU, roste i počet podniků působících v odvětví informačních a komunikačních technologií, přičemž většina podniků, které hledají specialisty v oboru IKT, stále zmiňuje značné potíže při náborech těchto zaměstnanců⁹⁸. Nedostatek dostupných pracovníků s potřebnými dovednostmi brání v investicích 85 % podniků v EU⁹⁹, přičemž častěji mají problémy s obsazováním volných míst v oblasti IKT malé a střední podniky¹⁰⁰.

EU musí zintenzivnit své úsilí v celosvětovém boji o talenty, zejména v oblasti vědy, technologií, inženýrství a matematiky (STEM). Navzdory četným iniciativám a programům financování EU, které hrají významnou roli při rozvoji, získávání a udržování dovedností, se při zachování běžného scénáře počet specialistů v oboru IKT v EU do roku 2030 přiblíží 12 milionům¹⁰¹. **Členské státy by proto měly společně více než zdvojnásobit průměrný nárůst počtu specialistů v oboru IKT, aby snížily rozdíl oproti cíli digitální dekády.** Inovace závisí na úspěšné výchově, získávání a udržení talentovaných osobností a široké škále dovedností. Vysoce kvalitní vzdělávání od raných fází a atraktivní pracovní podmínky jsou klíčem k přilákání a zajištění přílivu vysoce kvalifikovaných a talentovaných osob, které mohou přispět k digitální transformaci a zajistit EU konkurenční výhodu ve strategických hodnotových řetězcích¹⁰².

⁹⁷ [SWD\(2023\) 571](#), „Hlavní oblasti digitální dekády: digitální dovednosti, digitální infrastruktury, digitalizace podniků a digitalizace veřejných služeb“.

⁹⁸ Viz také Khan, J. (2021), European academic brain drain: A meta-synthesis (Odliv mozků z evropské akademické sféry: meta-syntéza). European Journal of Education, 56(2), 265–278.

⁹⁹ Evropská investiční banka, *Investment Report 2022/2023: Resilience and renewal in Europe* (Zpráva o investicích 2022/2023: Odolnost a obnova v Evropě), 2023.

¹⁰⁰ [Průzkum Eurostatu o nedostatku kvalifikovaných pracovníků |Platforma pro digitální dovednosti a pracovní místa \(europa.eu\)](#).

¹⁰¹ Viz [C\(2023\) 7500](#), „Sdělení Komise, kterým se stanoví předpokládané trajektorie na úrovni Unie pro digitální cíle“.

¹⁰² COM(2022) 332 final, Nový evropský program inovací.

Využití přínosu žen má pro řešení nedostatku odborných dovedností v oblasti informačních a komunikačních technologií a pro budování digitální Evropy podporující začlenění zásadní význam. Výrazné a přetrvávající rozdíly mezi muži a ženami v odvětví IKT ohrožují způsob, jakým jsou navrhována a zaváděna digitální řešení, což má prokazatelně negativní důsledky pro sociální rovnost a blahobyt obecně. V roce 2021 představovali muži 81 % zaměstnaných specialistů v oboru IKT¹⁰³. Aby se zvýšil počet žen v oboru IKT, musí všechny členské státy EU přijmout opatření na podporu jejich přístupu do této oblasti již od útlého věku.

Doporučené politiky, opatření a akce:

V návaznosti na Evropský rok dovedností by členské státy měly upřednostnit investice do digitálního vzdělávání a dovedností a přizpůsobit se rychle se vyvíjejícímu digitálnímu prostředí, mimo jiné přilákáním a udržením talentů, aby splnily obecné cíle a úkoly digitální dekády, zejména v oblasti kvantové výpočetní techniky, mikroprocesorů a digitalizace podniků a digitálních veřejných služeb.

Členské státy by měly ve svých plánech navrhnout konkrétní opatření na přilákání a udržení specialistů v oboru IKT, zejména prostřednictvím příslušného monitorování, a konkrétní kolektivní opatření. Zvláštní pozornost by měla být věnována řešení nerovnosti v zaměstnávání mužů a žen.

4.2 Hlavní oblast: digitalizace veřejných služeb

Přístup k digitálním veřejným službám, elektronická identifikace a elektronické zdravotní záznamy představují kritické prvky digitální transformace, která se soustřeďuje na člověka. Rozhodnutí o digitální dekádě stanoví konkrétní cíle, které mají zajistit, aby veřejné služby a zdravotnické a pečovatelské služby byly dostupné a přístupné online všem osobám, zejména lidem ve znevýhodněných situacích, včetně starších osob a osob se zdravotním postižením, a také osobám ve venkovských a odlehlých oblastech. Konkrétněji digitální cíle stanoví, aby 100 % klíčových veřejných služeb bylo dostupných online a aby v relevantních případech bylo pro občany a podniky Unie možné komunikovat online s orgány veřejné správy, aby mělo 100 % občanů Unie online přístup ke svým elektronickým zdravotním záznamům a 100 % občanů Unie mělo přístup k bezpečné elektronické identifikaci. Při činnostech směřujících k digitální transformaci veřejných služeb a jejich dostupnosti online musí členské státy zajistit, aby služby, které nabízejí, byly přístupné všem osobám bez jakékoli diskriminace a byly v souladu se základními právy EU.

4.2.1 Cíl: klíčové veřejné služby

Situace v oblasti přístupu podniků a občanů k veřejným službám online se mírně zlepšila, mohla by se však dále zlepšovat. Mnohé členské státy mají poměrně dobré předpoklady k dosažení cíle online dostupnosti veřejných služeb pro podniky ve výši 100 %¹⁰⁴ a obecně je

¹⁰³ Viz [Zaměstnávání specialistů v oboru IKT – vysvětlení statistik \(europa.eu\)](#).

¹⁰⁴ Pokud jde o podniky, významným krokem ke snížení zátěže byla [směrnice Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2019/1151 ze dne 20. června 2019, kterou se mění směrnice \(EU\) 2017/1132](#), pokud jde o využívání digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností (Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 80–104). Zajišťuje, aby společnosti a jejich pobočky v jiných členských státech mohly být registrovány a mohly podávat své údaje obchodnímu rejstříku zcela online. Druhý krok, kterým je [návrh na modernizaci digitálního práva obchodních](#)

88 % služeb ústřední státní správy poskytováno zcela online, zatímco u služeb regionální správy je to 76 % a u služeb místní samosprávy 62 %¹⁰⁵. **Přetrvávají však značné problémy v dosahování obecných cílů, jako je odolnost, suverenita a digitální prostředí, které je soustředěno na člověka.**

Členské státy investují do reformy svého veřejného sektoru a jeho digitální transformace: kombinované plánované investice do digitalizace veřejných služeb a řešení elektronické veřejné správy prostřednictvím národních plánů pro oživení a odolnost dosahují výše 48 miliard EUR¹⁰⁶. Z této částky lze 33,6 miliardy EUR přímo spojit s cíli v oblasti digitálních veřejných služeb. Zavedení jednotné digitální brány¹⁰⁷ a zásady „pouze jednou“ bude mít zásadní význam pro další podnícení digitalizace veřejných služeb, což přinese zvýšení konkurenceschopnosti EU a dosažení rovných podmínek v rámci jednotného trhu.

Ačkoli zavádění digitálních veřejných služeb úspěšně pokračuje, **investice do zadávání veřejných zakázek na inovativní digitální řešení (např. založená na umělé inteligenci nebo datech velkého objemu) nejsou dostatečné**, a aby bylo dosaženo zavádění inovativních digitálních řešení ve veřejných službách plnou rychlostí, muselo by dojít k jejich výraznému zvýšení, a to ze 118 miliard EUR na 295 miliard EUR¹⁰⁸. Je třeba výrazně zvýšit investice nejen do veřejných služeb a zdravotnictví, ale do všech oblastí činnosti veřejného sektoru, jako je doprava, bezpečnost, vzdělávání a kultura, stavebnictví, energetika, vodní hospodářství a životní prostředí.

Kromě toho **je třeba přijmout cílená opatření ke zlepšení online dostupnosti přeshraničních veřejných služeb a jejich celkové výkonnosti**¹⁰⁹. Klíčovým faktorem, který to umožňuje, je interoperabilita. Komise navrhla **akt o Interoperabilní Evropě**¹¹⁰ s cílem posílit přeshraniční interoperabilitu a spolupráci ve veřejném sektoru v celé EU. Přeshraniční interoperabilita může vést k ročním úsporám nákladů ve výši 5,5 až 6,3 milionu EUR pro občany a 5,7 až 19,2 miliardy EUR pro podniky při jejich jednání s veřejnou správou¹¹¹.

Členské státy musí zajistit, aby digitální veřejné služby, které nabízejí, byly přístupné všem, včetně starších osob a osob se zdravotním postižením a občanů z jiných členských států, bez jakékoli diskriminace, a aby byly v souladu se základními právy, hodnotami a zásadami EU, jako je zásada „pouze jednou“ a soustředění na uživatele. Prohlášení o digitálních právech a zásadách uvádí, že každý by měl mít online přístup ke klíčovým veřejným službám v EU. EU a členské státy se konkrétně zavázaly usnadnit a podpořit bezproblémový, bezpečný a

[společností \(COM\(2023\) 177 final\)](#), pomůže společnostem podnikat v EU tím, že zvýší dostupnost informací o společnostech a odstraní administrativní překážky, pokud společnosti využívají své informace v přeshraničních situacích.

¹⁰⁵ [Srovnání v oblasti elektronické veřejné správy 2023, Capgemini, Sogeti, IDC a Politecnico di Milano pro Evropskou komisi.](#)

¹⁰⁶ [SWD \(2023\) 571](#) „Hlavní oblasti digitální dekády: digitální dovednosti, digitální infrastruktury, digitalizace podniků a digitalizace veřejných služeb“.

¹⁰⁷ Další informace viz [Jednotná digitální brána \(europa.eu\)](#).

¹⁰⁸ Viz výsledek [Referenčního srovnání investic do zadávání veřejných zakázek v oblasti inovací a politických rámců v Evropě provedeného Komisí, březen 2023](#).

¹⁰⁹ [Srovnání v oblasti elektronické veřejné správy 2023, Capgemini, Sogeti, IDC a Politecnico di Milano pro Evropskou komisi.](#)

¹¹⁰ [COM\(2022\) 720 final, Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví opatření pro vysokou úroveň interoperability veřejného sektoru v celé Unii \(akt o Interoperabilní Evropě\)](#).

¹¹¹ SWD(2022) 721, [Zpráva o posouzení dopadů, která doprovází návrh aktu o Interoperabilní Evropě](#), s. 54..

interoperabilní přístup k digitálním veřejným službám v celé EU, které jsou navrženy tak, aby účinně uspokojovaly potřeby lidí, mimo jiné a zejména u digitálních služeb v oblasti zdravotnictví a péče, zejména přístup k elektronickým zdravotním záznamům.

Doporučené politiky, opatření a akce:

Členské státy by měly zintenzivnit investice a regulační opatření s cílem vyvinout a zpřístupnit bezpečná, suverénní a interoperabilní digitální řešení pro veřejné služby a služby státní správy online.

Členské státy by měly sledovat účinné využívání veřejných služeb online a případné nedostatky, včetně rozdílů mezi městskými a venkovskými oblastmi. Členské státy by měly zintenzivnit své úsilí o zajištění, aby měli všichni, včetně starších osob a osob se zdravotním postižením, rovný přístup k veřejným službám online, zejména rychlým zavedením jednotné digitální brány a aktivním zapojením orgánů do technického systému založeného na zásadě „pouze jednou“ pro automatizovanou výměnu důkazů do konce roku 2023.

Členské státy by měly vypracovat akční plány na podporu inovativního zadávání veřejných zakázek a zintenzivnit úsilí o zvýšení investic do veřejných zakázek na vývoj, testování a zavádění inovativních digitálních řešení.

Členské státy se vyzývají, aby dále pokročily v plnění svých závazků zahrnujících více zemí a ve spolupráci v oblasti propojené veřejné správy a evropské infrastruktury pro služby blockchainu, případně také prostřednictvím navrhovaných konsorcií evropské digitální infrastruktury v těchto oblastech.

4.2.2 Cíl: elektronická identifikace

Tohoto cíle digitální dekády by mohlo být dosaženo včasným zavedením evropské digitální peněženky členskými státy¹¹². Díky evropské digitální peněžence budou mít lidé a podniky v Evropě k dispozici pohodlnou, bezpečnou a interoperabilní službu pro identifikaci. Občané a podniky by tak měli mít při všech svých online transakcích s orgány veřejného sektoru i soukromými poskytovateli digitálních služeb méně papírování a menší administrativní zátěž.

V návaznosti na výzvu k předkládání návrhů z roku 2022 byly v dubnu 2023 zahájeny čtyři pilotní projekty spolufinancované v rámci programu Digitální Evropa, jejichž cílem je otestovat peněženku v řadě každodenních situací a její začlenění do vnitrostátního systému elektronické identifikace ve 26 členských státech a na Islandu, v Norsku a na Ukrajině. Členské státy již ve svých národních plánech pro oživení a odolnost naplánovaly projekty pro zavedení evropské peněženky digitální identity.

S cílem zajistit, aby naše měna euro byla vhodná pro budoucnost, navrhla Evropská komise v červnu 2023 právní rámec, který by upravoval základní prvky **digitálního eura**¹¹³, což by Evropské centrální bance umožnilo zavést široce použitelné a dostupné digitální euro. Digitální euro přinese podnikům a občanům další způsob platby, který mohou v široké míře uplatnit k

¹¹² V návaznosti na revizi [nařízení o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce \(eIDAS\)](#) budou členské státy do dvanácti měsíců od vstupu nařízení v platnost povinny vydat peněženku digitální identity.

¹¹³ [Balíček týkající se jednotné měny: nové návrhy na podporu používání hotovosti a na vytvoření rámce pro digitální euro.](#)

placení ostatním občanům a v obchodech nebo na internetových stránkách pro elektronické obchodování, a to i bez připojení k internetu a s vysokým standardem ochrany údajů. Cílem je, aby digitální euro bylo plně interoperabilní s evropskou peněženkou digitální identity.

Doporučené politiky, opatření a akce:

Členské státy by se měly připravit na zřízení a zavedení evropské digitální penženky, zejména prostřednictvím pilotních projektů a mobilizací digitálního ekosystému.

Členské státy se rovněž vyzývají, aby Komisi oznámily systémy identifikace podle nařízení eIDAS, zejména pro podniky.

4.2.3 Cíl: elektronické zdravotní záznamy

Digitalizace zdravotnictví má potenciál změnit prostředí zdravotní péče, zlepšit přístup k péči, zvýšit zapojení pacientů a v konečném důsledku vést k lepšímu zdravotnímu stavu jednotlivců i komunit, zejména ve venkovských a odlehlých oblastech. Zlepšení přístupu ke zdravotním údajům je také prvním krokem k tomu, aby bylo možné kontrolovat tok zdravotních údajů a bezpečně je sdílet: například vyžádat si druhé stanovisko nebo podstoupit léčbu u jiného poskytovatele zdravotní péče.

Celkově EU dosahuje dobrých výsledků, pokud jde o ukazatel přístupu k elektronickým zdravotním záznamům, a je na dobré cestě k dosažení cíle EU, kterým je, aby 100 % občanů EU mělo přístup ke svým elektronickým zdravotním záznamům¹¹⁴. Úspěšným příkladem těchto výsledků je **digitální certifikát EU COVID**¹¹⁵, jakožto klíčový digitální nástroj přispívající k dosažení cílů v oblasti zdraví, přeshraničního cestování a usnadnění života lidí, který byl uveden do provozu v rekordním čase začátkem léta 2021. Jen v EU již bylo vydáno více než 2,3 miliardy digitálních certifikátů týkajících se onemocnění COVID. K tomuto významnému úspěchu přispělo několik faktorů: i) silná politická vůle všech orgánů EU a členských států; ii) vynikající spolupráce a koordinace mezi členskými státy; iii) finanční prostředky pro členské státy. V červnu 2023 převzala digitální certifikaci EU týkající se onemocnění COVID Světová zdravotnická organizace, aby vytvořila celosvětový systém, který pomůže usnadnit globální mobilitu a ochránit lidi na celém světě před současnými i budoucími zdravotními hrozbami, včetně pandemií¹¹⁶.

Stále však přetrvávají otázky, které je třeba řešit, a to rozšíření počtu připojených poskytovatelů zdravotní péče, rozsahu přístupných údajů a používání autentizace podle nařízení eIDAS pro služby přístupu ke zdravotním údajům. S cílem zlepšit dostupnost zdravotních údajů předložila Komise legislativní návrh týkající se **evropského prostoru pro zdravotní data**¹¹⁷. Cílem návrhu je zejména zlepšit přístup občanů k jejich vlastním elektronickým zdravotním údajům, podpořit výměnu zdravotních údajů mezi poskytovateli zdravotní péče a podpořit opakované použití zdravotních údajů k podpoře výzkumu, tvorby politik a pro další související účely.

¹¹⁴[Vývoj ukazatelů digitální dekády v oblasti elektronického zdravotnictví, studie společnosti Empirica GmbH a PredictBy provedená pro Evropskou komisi.](#)

¹¹⁵ [Digitální certifikát EU COVID.](#)

¹¹⁶ Viz prohlášení: [Evropská komise a WHO zahajují přelomovou iniciativu v oblasti digitálního zdraví s cílem posílit celosvětovou zdravotní bezpečnost.](#)

¹¹⁷ COM(2022) 197 final, Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropském prostoru pro zdravotní data, 3. května 2022.

Doporučené politiky, opatření a akce:

Členské státy by měly zajistit, aby byl technologicky umožněn přístup k elektronickým zdravotním záznamům, s minimálním souborem údajů o zdravotním stavu uložených ve veřejných a soukromých systémech elektronických zdravotních záznamů, a aby byl lidem snadno dostupný (prostřednictvím portálu pro pacienty nebo mobilní aplikace pro pacienty).

V souladu s nařízením o eIDAS a jeho revizemi by členské státy měly rovněž zajistit bezpečné způsoby ověřování a přijmout opatření k zajištění rovného a spravedlivého přístupu pro všechny osoby (včetně opatrovníků dětí, starších osob a osob se zdravotním postižením) a usilovat o to, aby přinejmenším 60 % potenciálních veřejných a soukromých poskytovatelů bylo technicky připojeno a systematicky poskytovalo zdravotní údaje.

Členské státy se vyzývají, aby se zapojily do přípravných prací na zřízení navrhovaného konsorcia evropské digitální infrastruktury v oblasti genomiky a sjednocené evropské infrastruktury pro zobrazovací údaje o rakovině s cílem podpořit inovace v oblasti personalizované zdravotní péče a řešení umělé inteligence v onkologické péči.

4.3 Cíl digitální dekády: ochrana základních práv a posílení demokratického života

Eurobarometr 2023: Význam ochrany uživatelů před dezinformacemi a nelegálním obsahem si Evropané jasně uvědomují. Patří to mezi tři hlavní priority Evropanů pro jejich země v období do roku 2030, a to spolu s ochranou uživatelů před kybernetickými útoky a zlepšením dostupnosti vysokorychlostního internetu (zvláštní průzkum Eurobarometru).

Digitální technologie a služby mohou ovlivnit způsob, jakým společně žijeme a plníme své role jakožto občané. Vytvářejí nové způsoby výkonu a užívání základních práv a svobod a účasti na demokratickém životě, ale také nové způsoby, jak je lze porušit. To platí zejména pro umělou inteligenci a algoritmické systémy, které by mohly představovat vážná rizika pro lidskou důstojnost, rovnost, svobodu a bezpečnost a zásah do soukromí, včetně možnosti zneužití osobních údajů¹¹⁸. Technologie jsou využívány autoritářskými režimy¹¹⁹, což přináší nové výzvy pro demokracie a právní stát¹²⁰ a rostoucí polarizaci a nenávistné projevy na internetu, a to jak v EU, tak v celosvětovém měřítku.

Prosazování inkluzivního, transparentního a otevřeného digitálního prostředí orientovaného na člověka a založeného na základních právech, v němž bezpečné a interoperabilní digitální technologie a služby dodržují a posilují zásady, práva a hodnoty Unie a jsou v Unii přístupné všem a všude, je jedním z obecných cílů stanovených v rozhodnutí o digitální dekádě¹²¹. Prohlášení o digitálních právech a zásadách dále obsahuje zásady a závazky týkající se přístupu k důvěryhodnému, rozmanitému a vícejazyčnému digitálnímu prostředí s cílem přispět k pluralitní veřejné diskusi a účinné a nediskriminační účasti na demokracii. Zdůrazňuje zejména úlohu velmi velkých online platforem při zmírňování rizik vyplývajících z fungování a využívání jejich služeb, a to i v souvislosti s dezinformacemi. EU a členské státy

¹¹⁸ Viz AccessNow (2023): [What you need to know about generative AI and human rights](#) (Co byste měli vědět o generativní umělé inteligenci a lidských právech); Marina Escobar-Planas, Emilia Gómez a Carlos Martínez Honarejos, Guidelines to Develop Trustworthy Conversational Agents for Children, Ethicomp, 2022; a <https://www.ohchr.org/en/stories/2022/01/web-was-created-everyone-regardless-their-gender>.

¹¹⁹ [Democracy Report 2022 Autocratisation Changing Nature? Institut V-DEM](#)

¹²⁰ [Zpráva o právním státu z roku 2023.](#)

¹²¹ Viz čl. 3 odst. 1 písm. a) rozhodnutí o digitální dekádě.

se rovněž zavázaly podporovat rozvoj a co nejlepší využívání digitálních technologií s cílem podnítit občanskou angažovanost a demokratickou účast lidí.

V této souvislosti EU díky průkopnické regulaci určuje celosvětový standard při vytváření online prostředí a digitálních technologií, které budou v tomto a následujících desetiletích více soustředěny na člověka.

Aktem o digitálních službách zavedla EU nový komplexní regulační rámec, který nemá obdoby a který se zabývá společenskými dopady digitálních služeb v EU a nediskriminačním způsobem zajišťuje nejvyšší ochranu základních práv občanů EU online. Dne 25. dubna 2023 Komise určila sedmáct velmi velkých online platform (VLOP) a dvě velmi velké online vyhledávače (VLOSE)¹²². **Ke dni vydání tohoto sdělení vstoupily v platnost přísné povinnosti týkající se těchto platform.** Tyto platformy byly povinny v rámci ročního cyklu přijmout opatření k posouzení a zmírnění rizik, aby se zabývaly riziky, která jejich služby představují pro naši demokratickou společnost a práva lidí, včetně dopadu na základní práva, dezinformací a negativních účinků na fyzickou a duševní pohodu a na nezletilé, prodeje nelegálních výrobků a vysoké úrovně ochrany spotřebitele. Ve své roli orgánu dozoru a prosazování Komise zkoumá opatření přijatá velmi velkými online platformami a velmi velkými online vyhledávači, včetně jejich algoritmů pro moderování obsahu, jejich reklamních postupů a koncipování jejich doporučovací systémů¹²³¹²⁴. Prohlášení o digitálních právech a zásadách je jasným referenčním bodem pro tvůrce politik a také pro podniky a odborníky při provádění jejich posuzování.

Díky aktu o umělé inteligenci je EU průkopníkem v oblasti regulace, která má zmírnit hrozby, jež umělá inteligence a algoritmické systémy představují, a zajistit, aby vysoce rizikové systémy umělé inteligence byly navrhovány, zaváděny a používány s plným ohledem na základní práva a demokratické hodnoty a při jejich plném respektování. Komise navrhuje klasifikovat některé systémy na základě jejich zamýšleného účelu a potenciálního dopadu jako vysoce rizikové. Tyto systémy by musely splňovat specifické požadavky, například vycházet z vhodných souborů dat, aby se zabránilo nezákonné diskriminaci, a umožnit lidský dohled nad výsledky. V této souvislosti budou hrát klíčovou roli normy v oblasti umělé inteligence, jejichž vývoj v současnosti probíhá¹²⁵, neboť definují technická řešení pro splnění základních požadavků na důvěryhodnost umělé inteligence uvedených v právním textu. Kromě toho návrh aktu o umělé inteligenci usiluje o zajištění odpovídající úrovně transparentnosti a informovanosti s povinností označovat tzv. deep fakes a informovat fyzické osoby při jejich interakci se systémem umělé inteligence, což jsou dva klíčové prvky s ohledem na nové hrozby a příležitosti spojené s generativní umělou inteligencí. S ohledem na zrychlující se technologický vývoj a masové zavádění technologií umělé inteligence zahájila Komise také diskuse o **Paktu o umělé inteligenci**. Tato iniciativa usiluje o dobrovolný závazek průmyslu

¹²² Seznam určených velmi velkých online platform a velmi velkých online vyhledávačů je k dispozici na tomto [odkazu](#).

¹²³ Učiní tak s pomocí odborníků z nově zřízené organizace [Evropského centra pro algoritmickou transparentnost](#).

¹²⁴ Řešit konkrétní druhy nezákonného nebo škodlivého obsahu a zároveň zaručit ochranu základních práv se snaží několik dalších odvětvových iniciativ na úrovni EU. Například [směrnice o audiovizuálních mediálních službách](#), [kodex chování proti nezákonným nenávistným projevům online](#), [doporučení týkající se zajištění bezpečnosti novinářů](#), [nařízení o potírání šíření teroristického obsahu online](#), [návrh nařízení o politické reklamě](#) a [nařízení o obecné bezpečnosti výrobků](#).

¹²⁵ Viz [Archiv publikací SVS, Analýza předběžného pracovního plánu standardizace UI na podporu aktu o UI](#).

předjímat akt o umělé inteligenci a začít provádět jeho hlavní požadavky ještě před uplynutím zákonné lhůty.

Pro vytvoření digitálního prostředí soustředěného na člověka, které posiluje demokratický život, **má zásadní význam boj proti šíření nepravdivých informací a dezinformací na internetu**. Vzhledem k tomu, že generativní technologie umělé inteligence poskytují pochybným aktérům nové nástroje v nebyvalém rozsahu, nabývá řešení této hrozby na naléhavosti¹²⁶. Kromě nástrojů, které nabízí akt o digitálních službách, obsahuje **Kodex zásad boje proti šíření dezinformací**¹²⁷, který podepsala široká škála signatářů včetně několika významných online platform, důležité závazky k omezení šíření dezinformací na internetu a tento kodex se má stát kodexem chování podle aktu o digitálních službách¹²⁸.

Klíčem k posílení celkové odolnosti našich demokratických společností v digitálním věku je posílit postavení nezávislých mediálních subjektů, aby mohly poskytovat spolehlivé informace na internetu, a podporovat lidi v tom, aby tyto informace vyhledávali. Návrh Komise na **Evropský akt o svobodě sdělovacích prostředků**, který je v současné době projednáván, usiluje o zlepšení fungování jednotného trhu mediálních služeb, které se stávají více digitálními a ze své podstaty přeshraničními. Po jeho přijetí povede tento akt ke zvýšení investic a hospodářské soutěže, v důsledku čehož spotřebitelé získají přístup k rozmanitější nabídce kvalitního mediálního obsahu, a současně to přispěje k pluralitní veřejné diskusi v souladu s Prohlášením o digitálních právech a zásadách.

Ve sdělení o virtuálních světech¹²⁹ Komise navrhuje opatření na podporu rozvoje a využívání virtuálních světů v EU, která jsou strukturována podle cílů rozhodnutí o digitální dekádě. Komise usiluje o to, aby Web 4.0 a virtuální světy odrážely hodnoty a zásady EU a základní práva, aby v nich lidé mohli být v bezpečí, měli důvěru a mohli se rozvíjet, aby byla respektována jejich práva jako uživatelů, spotřebitelů, pracovníků či tvůrců a aby evropské podniky mohly vyvíjet špičkové aplikace, rozšiřovat se a růst.

Doporučené politiky, opatření a akce:

V souladu s aktem o digitálních službách by členské státy měly budovat kapacitu a kompetence pro jeho důsledné uplatňování, včetně jmenování nezávislých orgánů pověřených dohledem nad pravidly a koordinací regulačního dohledu a pomoci v každém členském státě (právní povinnost má být splněna nejpozději do 17. února 2024).

Členské státy se vyzývají, aby zvýšily své úsilí o podporu a ochranu organizací občanské společnosti, které pracují na ochraně, prosazování a obraně základních práv na internetu, např. jako důvěryhodní „programoví oznamovatelé“ podle aktu o digitálních službách.

¹²⁶ Analýza [Evropského střediska pro sledování digitálních médií](#) (nezávislá síť ověřovatelů faktů, odborníků na mediální gramotnost a akademických výzkumníků, kteří spolupracují na zjišťování, analýze a odhalování dezinformačních kampaní a výzkumu v oblasti zmírňujících opatření) ukazuje, že zatímco v březnu 2023 byl podíl dezinformací generovaných umělou inteligencí stále poměrně nízký, v EU se tyto dezinformace šířily ve velkém rozsahu; viz EDMO, měsíční přehled č. 22.

¹²⁷ [Posílený kodex zásad boje proti dezinformacím z roku 2022](#).

¹²⁸ Viz [Pokyny Komise k posílení kodexu zásad boje proti dezinformacím](#).

¹²⁹ COM(2023) 442 final, „Iniciativa EU v oblasti webu 4.0 a virtuálních světů“: náskok na cestě k další technologické transformaci“.

Členské státy by měly nadále zintenzivňovat své úsilí o prevenci a řešení rizik nerovnosti a diskriminace, která mohou vyplývat z používání digitálních technologií, včetně umělé inteligence.

Členské státy by měly pokračovat v úsilí o zlepšení mediální gramotnosti obyvatel. To má zásadní význam zejména pro zajištění toho, aby lidé měli možnost volby bez vlivu nepravdivých informací a dezinformací a aby si byli vědomi rizik spojených s nepravdivými informacemi a dezinformacemi, která představují nové technologie.

4.4 Cíl digitální dekády: podpora prostředí soustředěného na člověka – zaměření na ochranu dětí

Digitální transformace Evropy soustředěná na člověka musí chránit nejzranitelnější členy společnosti před škodami na internetu. Internet urychlil vznik a rozvoj nových hrozeb a trendů a číselné údaje jsou alarmující: údaje shromážděné na linkách důvěry centra pro bezpečnější internet financovaných EU ukazují, že v letech 2021 až 2022 výrazně vzrostl počet lidí, kteří hledali pomoc nebo radu v oblasti sexuálního vydírání (o 60 %), pověsti na internetu (o 32 %) a trestné činnosti na internetu (o 30 %). V roce 2022 představovaly 60 % všech osob volajících na linky důvěry děti ve věku 12 až 18 let a téměř 7,5 % volajících byly děti ve věku 5 až 11 let, což svědčí o tom, že děti se pohybují na internetu a střetávají se s problémy ve stále mladším věku.

Bezpečnější digitální prostředí a vhodnější obsah pro děti a mládež jsou klíčovou prioritou digitální dekády. Prohlášení o digitálních právech a zásadách stanoví, že děti a mladí lidé by měli být chráněni před trestnými činy spáchanými prostřednictvím digitálních technologií nebo jimi umožněnými. Prohlášení v tomto ohledu obsahuje několik závazků, od poskytování vzdělávání pro orientaci v digitálním prostředí přes ochranu dětí a mladých lidí před škodlivým a nezákonným obsahem i profilováním pro reklamní účely až po zapojení samotných dětí do tvorby digitálních politik, které se jich týkají.

Závazek EU k digitální transformaci, která je přínosná pro děti, je posílen v aktu o digitálních službách, který obsahuje zvláštní ustanovení na ochranu nezletilých. Práce center pro bezpečnější internet a opatření přijatá v rámci strategie pro lepší internet pro děti¹³⁰ podpoří provádění příslušných ustanovení aktu o digitálních službách. **Ověřování věku na internetu** je pro Komisi prioritou: Komise bude za tímto účelem podporovat používání digitální peněženky EU, která přispěje k dosažení cíle v oblasti přístupu k digitálnímu průkazu totožnosti.

Boj proti sexuálnímu zneužívání a vykořisťování dětí je i nadále jednou z hlavních priorit EU. V květnu 2022 přijala Komise návrh **nařízení o předcházení pohlavnímu zneužívání dětí a boji proti němu**¹³¹, který stanoví jasné povinnosti poskytovatelů online služeb, pokud jde o předcházení riziku pohlavního zneužívání a vykořisťování dětí v rámci jejich služeb a odhalování, oznamování a odstraňování těchto trestných činů, pokud k nim dojde.

Doporučené politiky, opatření a akce:

¹³⁰ Viz [Strategie pro lepší internet pro děti](#).

¹³¹ [Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví pravidla pro předcházení pohlavnímu zneužívání dětí a boj proti němu](#).

Aby byla zajištěna lepší ochrana dětí na internetu, měly by členské státy budovat kapacity a kompetence pro důsledné uplatňování aktu o digitálních službách. Členské státy by měly rovněž používat digitální průkazy totožnosti a digitální peněženku EU k prokázání věku dítěte a vyvinout další mechanismy ověřování věku.

Členské státy by také měly organizovat zvláštní kampaně ke zvyšování veřejného povědomí.

5. Digitální transformace na podporu Zelené dohody pro Evropu

Eurobarometr 2023: provázání digitální a ekologické transformace je považováno za klíčový faktor digitalizace Evropy. Dva ze tří obyvatel Evropy se domnívají, že digitální technologie budou hrát důležitou roli v boji proti změně klimatu.

Odvětví informačních a komunikačních technologií je významným zdrojem emisí a odpadů. V současné době se podílí na celosvětové spotřebě elektřiny přibližně 7 až 9 %, přičemž se předpokládá, že do roku 2030 tento podíl vzroste na 13 %¹³², na 2 až 4 % celkových emisí skleníkových plynů a na rostoucím množství elektronického odpadu¹³³. Rychlý vývoj v oblasti digitálních technologií a možný prudký nárůst digitálně podporovaných služeb tuto situaci pravděpodobně ještě posílí.

Digitální transformace je zároveň důležitým spojencem v našem úsilí o snížení ekologické stopy¹³⁴. Rozhodnutí o digitální dekádě si klade za cíl zajistit, aby se digitální infrastruktura a technologie, včetně jejich dodavatelských řetězců, staly udržitelnějšími, odolnějšími a účinnějšími z hlediska energie a zdrojů s cílem minimalizovat jejich negativní dopad na životní prostředí a společnost¹³⁵. Rozhodnutí obsahuje několik odkazů na **udržitelnost cílů v oblasti infrastruktur**, zejména uzlů na okraji sítě a polovodičů. Prohlášení o digitálních právech a zásadách prosazuje digitální produkty a služby s minimálním negativním dopadem na životní prostředí a na společnost a podporuje digitální technologie, které pomáhají v boji proti změně klimatu. Kromě toho prohlášení stanoví, že přístup ke správným a srozumitelným informacím o dopadu digitálních produktů a služeb na životní prostředí a jejich spotřebě energie by měl být k dispozici všem. A konečně, Rada ve svých závěrech „*Digitalizace ve prospěch životního prostředí*“ z prosince 2020 uznala, že digitalizace je vynikající pákou k urychlení přechodu na klimaticky neutrální, oběhové a odolnější hospodářství.

Jak ukazuje zpráva o strategických prognózách pro rok 2022, digitální řešení, pokud jsou zavedena za správných podmínek, prokázala významné snížení emisí skleníkových plynů, zvýšení účinnosti zdrojů a zlepšení sledování životního prostředí¹³⁶. Odhaduje se, že celkový potenciál snížení emisí pomocí digitálních řešení založených na stávajících technologiích

¹³² Viz [Strategická výhledová zpráva 2022](#), [Akční plán pro digitalizaci energetických systémů](#) a [zpráva o sledování elektronického odpadu \(eWaste Monitor\)](#).

¹³³ Elektronický odpad (elektroodpad) je jakékoli elektronické zařízení nebo vybavení, které je zastaralé, energeticky náročné nebo dosáhlo konce své životnosti, jako jsou staré počítače, mobilní telefony, tablety, inteligentní televizory, telekomunikační zařízení a další elektronická zařízení; viz [GEM 2020 – Zpráva o sledování elektronického odpadu \(ewastemonitor.info\)](#).

¹³⁴ Viz zpráva Giec- Synthesis z šesté hodnotící zprávy IPCC (AR6), 2023.

¹³⁵ Viz čl. 3 odst. 1 písm. h) rozhodnutí o digitální dekádě.

¹³⁶ Zpráva o strategickém výhledu „Souběžná zelená a digitální transformace v novém geopolitickém kontextu“, COM(2022) 289 final.

dosahuje 15–20 % celkových emisí skleníkových plynů do roku 2030, pokud budou správně využívány a řízeny¹³⁷.

EU aktivně pracuje na dosažení maximálních synergií ekologické a digitální transformace:

- Ve strategii Evropa připravená na digitální věk¹³⁸ stanovila Komise ambiciózní cíle, jako je například klimatická neutralita datových center v EU do roku 2030. Mezi opatření ke zlepšení oběhového hospodářství digitálních zařízení a snížení množství elektronického odpadu patří směrnice o právu na opravu¹³⁹ a nedávno vydaná kritéria pro ekodesign mobilních telefonů a tabletů¹⁴⁰. V rámci Evropské iniciativy pro procesory¹⁴¹ probíhá rovněž úsilí o vývoj nízkopříkonových čipů. Jako klíčový prvek při zajišťování pracovní síly s digitálními dovednostmi potřebnými k tomu, aby mohla přispět k souběžné transformaci, jsou označeny také iniciativy v oblasti digitálních dovedností (viz oddíl 4.1).
- V akčním plánu EU pro digitalizaci energetického systému¹⁴² Komise označuje odvětví informačních a komunikačních technologií za hnací sílu investic do obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti v celém hodnotovém řetězci. Prohlášení o záměru¹⁴³ směřující k vytvoření digitálního dvojčete evropské elektrické sítě, podepsané v prosinci 2022, pomůže řídit a koordinovat investice do digitalizace elektrizační infrastruktury.
- Prostřednictvím strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu¹⁴⁴ Komise zamýšlí učinit mobilitu a dopravní systémy ekologičtějšími a účinnějšími. EU chce využít digitalizaci a automatizaci nejen ke zlepšení naší globální konkurenceschopnosti prostřednictvím účinných a odolných logistických řetězců, ale také ke zvýšení udržitelnosti odvětví dopravy.
- Prostřednictvím akčního programu EU pro životní prostředí¹⁴⁵ chce Komise urychlit ekologický přechod na odolné a konkurenceschopné oběhové hospodářství, které je klimaticky neutrální, udržitelné, netoxické a účinné z hlediska zdrojů a které je založené na obnovitelných zdrojích, a to spravedlivým a inkluzivním způsobem. Využití potenciálu digitálních a datových technologií je označeno za podmínku umožňující dosažení prioritních cílů a podporu politiky životního prostředí při současném zvýšení úsilí o minimalizaci dopadu digitalizace na životní prostředí.
- V zájmu zajištění synergií mezi ekologickými a digitálními investicemi a politikami Komise ve svém sdělení „Pokyny pro členské státy k aktualizaci národních plánů v oblasti energetiky a klimatu na období 2021–2030“¹⁴⁶ vybízí členské státy k využívání stávajících

¹³⁷ Zpráva IPCC 2022 (B.4.3) k dispozici na tomto odkazu.

¹³⁸ COM(2020) 67 final, Formování digitální budoucnosti Evropy.

¹³⁹ [Právo na opravu: Komise zavádí nová práva na snadnou a atraktivní opravu pro spotřebitele.](#)

¹⁴⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2023:214:FULL>

Nařízení Komise (EU) 2023/1670 ze dne 16. června 2023, kterým se stanoví požadavky na ekodesign chytrých telefonů, jiných mobilních telefonů než chytrých telefonů, bezdrátových telefonů a počítačů typu slate.

¹⁴¹ Další informace naleznete na adrese <https://www.european-processor-initiative.eu>.

¹⁴² COM (2022) 552 final.

¹⁴³ Viz prohlášení na tomto [odkazu](#).

¹⁴⁴ [Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu.](#)

¹⁴⁵ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/591 ze dne 6. dubna 2022 o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2030 (Úř. věst. L 114, 12.4.2022, s. 22–36).

¹⁴⁶ C(2022) 9264 final.

nástrojů a k prozkoumání plného potenciálu souběžné ekologické a digitální transformace se současným zabráněním zdvojení úsilí.

Přesto jsou zapotřebí další opatření a klíčové jsou investice, které by podpořily přechod na digitální technologie účinněji využívající zdroje. Akt v přenesené pravomoci v rámci nařízení EU o taxonomii¹⁴⁷ o zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně stanovil jasná kritéria, která pomohou nasměrovat investice do ekologičtějších datových center a osvědčených ekologických digitálních řešení jako udržitelnou ekonomickou aktivitu. Dočasný rámec státní podpory pro krizi a přechodné období¹⁴⁸ zároveň pomůže využít digitální technologie pro ekologičtější a udržitelnější ekonomiku, zejména digitální složku výroby čistých technologií, zatímco změny obecného nařízení o blokových výjimkách mají potenciál usnadnit, zjednodušit a urychlit podporu ekologické a digitální transformace v EU a usnadnit investice do digitálních technologií a konektivity¹⁴⁹. Příležitostí k podpoře digitalizace energetického systému je také revize plánů pro oživení a odolnost vzhledem ke kapitole REPowerEU, kde lze mimo jiné zvážit potenciál digitálních řešení pro transformaci energetiky.

Kromě toho je **zapotřebí vědecky podložená metodika hodnocení „čistého dopadu“ zvýšené digitalizace na životní prostředí**, která by zohledňovala jak přínosy, tak možné zpětné účinky. To zahrnuje také shromažďování důkazů o čistých dopadech digitalizace na životní prostředí v celé EU, aby se zajistil její pozitivní přínos k cílům Zelené dohody pro Evropu. Komise zahájila specializované iniciativy v oblasti výzkumu a inovací, mimo jiné v rámci programu Horizont Evropa, na podporu této ambice a zintenzivní práci na vývoji společných ukazatelů pro měření ekologické stopy služeb elektronických komunikací.

Doporučené politiky, opatření a akce:

Členské státy by měly sledovat dopad digitalizace na životní prostředí a přispívat k vývoji nástrojů pro měření, které vycházejí z Toulouské výzvy k ekologické a digitální transformaci v EU¹⁵⁰.

Členské státy se vyzývají, aby v návaznosti na Zelenou dohodu pro Evropu a Dočasný krizový a transformační rámec pro opatření státní podpory podporovaly u digitálních řešení přechod na klimaticky neutrální hospodářství, zejména pokud jde o centra pro digitální inovace, testování a experimentování, ambiciózní projekty v oblasti konektivity, včetně sítí páteřního propojení, projekty gigabitové konektivity propojující subjekty, jež jsou hnací silou socioekonomického rozvoje, jako například školy.

Členské státy by měly zajistit součinnost mezi svými národními plány digitální dekády a národními plány v oblasti energetiky a klimatu na období 2021–2030.

Členské státy by měly posílit spolupráci a společné investice v oblastech důležitých pro souběžnou transformaci, jako jsou mobilita a logistické údaje nebo místní digitální dvojčata, případně také prostřednictvím navrhovaných konsorcií evropské digitální infrastruktury v těchto oblastech.

¹⁴⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o vytvoření rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13–43).

¹⁴⁸ Další informace naleznete na adrese https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/temporary-crisis-and-transition-framework_en

¹⁴⁹ Viz oddíl 2 výše.

¹⁵⁰ K dispozici na tomto [odkazu](#).

6. Mezinárodní rozměr

Cílem aktivit v rámci mezinárodní spolupráce je aktivně prosazovat náš model, který je založen na hodnotách soustředěných na člověka, a prosazovat zájmy EU v celosvětovém měřítku. V Prohlášení o digitálních právech a zásadách se EU a členské státy zavázaly, že budou u mezinárodních partnerů prosazovat svou vizi digitální transformace. To se stalo podnětem k vypracování Prohlášení o budoucnosti internetu¹⁵¹ a Deklaraci OECD o důvěryhodné, udržitelné a inkluzivní digitální budoucnosti¹⁵² a je i podkladem pro práce, které povedou k dohodě o iniciativě Global Compact Organizace spojených národů¹⁵³. V návaznosti na přijetí závěrů Rady o digitální diplomacii EU¹⁵⁴ v červenci 2022 EU vytvořila pevný základ pro svou vnější angažovanost v digitálních otázkách. Následné závěry Rady o digitální diplomacii EU¹⁵⁵ z června 2023 navrhuji soubor prioritních opatření, kterých je zapotřebí pro silnější, strategičtější, soudržnější a účinnější politiku a činnost EU v oblasti celosvětových digitálních záležitostí. Byla posílena koordinace týmu Evropa, včetně úlohy delegací EU při sdělování a prosazování legislativního a politického vývoje EU v rámci vlád a zúčastněných stran v partnerských zemích.

Cílem digitální diplomacie EU je zajistit celosvětovou úlohu EU v digitálním světě. Na dvoustranné úrovni se mezinárodní dosah opírá o využívání digitálních partnerství, která staví na našich silných vazbách s podobně smýšlejícími partnery, jako je Japonsko, Korejská republika a Singapur, ve všech čtyřech hlavních oblastech. Mezinárodní spolupráce probíhá také prostřednictvím **rad pro obchod a technologie** (TTC EU–USA, TTC EU–Indie), regionálních aliancí (Latinská Amerika, Afrika) a digitálních dialogů s Latinskou Amerikou a Asií. EU rovněž výrazně zvýšila svou podporu určenou pro **digitální transformaci Ukrajiny** a zaměřila se na mimořádná i dlouhodobá opatření, zejména na roaming. Na mnohostranné úrovni, zejména na úrovni G20 a G7, v souladu s konceptem „důvěryhodné konektivity“¹⁵⁶, EU prosazuje přístup, který uznává úlohu digitální regulace přispívat k důvěře v digitální ekonomiku a usnadňovat datové toky.

Strategie **Global Gateway**¹⁵⁷ posiluje propojení mezi Evropou a jejími partnery v oblasti mezilidských vztahů prostřednictvím cílených investic do digitální infrastruktury, jejichž cílem je překonat globální digitální propast a posílit bezpečná a důvěryhodná digitální spojení. Komise pracuje na posílení evropské páteřní infrastruktury a propojení území EU s podobně smýšlejícími třetími zeměmi pomocí celosvětové bezpečné sítě podmořských kabelů, aby podpořila digitální odolnost EU a snížila závislost podporou diverzifikace mezinárodních tras.

Zahraniční investice a obchod mají zásadní význam pro náš hospodářský růst, konkurenceschopnost, zaměstnanost a inovace. Dnes je však více než kdy jindy třeba, aby otevřenost EU byla vyvážena vhodnými nástroji, a to v zájmu ochrany jejího klíčového strategického aktiva a zajištění koordinace v rámci celé Unie. Strategie hospodářské

¹⁵¹ K dispozici na tomto [odkazu](#).

¹⁵² K dispozici na tomto [odkazu](#).

¹⁵³ K dispozici na tomto [odkazu](#).

¹⁵⁴ K dispozici na tomto [odkazu](#).

¹⁵⁵ K dispozici na tomto [odkazu](#).

¹⁵⁶ [Projev prezidentky von der Leyenové na digitálním summitu v Tallinnu](#), 10. října 2022.

¹⁵⁷ JOIN(2021) 30 final, Společné sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance Global Gateway.

bezpečnosti EU¹⁵⁸ umožní maximalizovat přínosy hospodářské otevřenosti a zároveň minimalizovat rizika vzájemných hospodářských závislostí, posílit odolnost dodavatelských řetězců EU a pomoci řešit únik technologií nebo případné vyostřování hospodářských závislostí, včetně ekonomického nátlaku. EU rovněž zavedla asertivní ekonomická opatření, jako je rámec EU pro prověřování přímých zahraničních investic¹⁵⁹, který členskými státy a Komisí umožňuje sledovat a ovlivňovat dopady přímých zahraničních investic na kritickou infrastrukturu, kritické technologie a zboží dvojího užití, dodávky kritických vstupů, přístup k citlivým informacím a svobodu a pluralitu médií. Nařízení EU o zahraničních dotacích, které vstoupilo v platnost v červenci 2023, navíc umožňuje Komisi zkoumat a napravovat subvencování získané ze zemí mimo EU, které narušuje vnitřní trh EU. EU se v současnosti může rovněž spolehnout na posílený soubor nástrojů pro kontrolu vývozu, aby mohla účinně reagovat na vyvíjející se bezpečnostní rizika a nové technologie. Nové nařízení o kontrole vývozu zavádí režim Unie pro kontrolu vývozu, zprostředkování, technické pomoci, tranzitu a přepravy zboží dvojího užití, který zahrnuje seznam digitálních technologií¹⁶⁰.

7. Závěry

Úspěch digitální dekády bude rozhodující pro budoucí prosperitu EU. Naplnění programu Digitální dekáda EU by mohlo uvolnit ekonomickou hodnotu ve výši více než 2,8 bilionu EUR¹⁶¹, což odpovídá 21 % současné ekonomiky EU.

Současný stav předkládaný v této zprávě ukazuje, že **úspěch digitální transformace EU bude vyžadovat výrazné zrychlení a prohloubení opatření EU a členských států** v oblasti provádění reform, zlepšování podnikatelského prostředí, vytváření pobídek a zvýšení investic do digitálních technologií, dovedností a infrastruktury. Pro dosažení pokroku na cestě k úspěšné digitální transformaci bude rozhodující uplatnění průřezového přístupu digitální dekády a využití synergií mezi hlavními oblastmi, oblastmi cílů a záměry.

Současný stav, který je prezentován v této zprávě, rovněž vyzývá k **větší koordinované společné akci v oblasti digitální transformace EU**. Členské státy se vyzývají, aby dále pokročily v provádění projektů pro více zemí a konsorcií evropské digitální infrastruktury s ohledem na jejich potenciální přínos k překlenutí rozdílů mezi současným stavem a cíli pro rok 2030.

Sledování pokroku při plnění společných cílů a úkolů prostřednictvím mechanismu řízení digitální dekády je nezbytné pro lepší pochopení vzájemné závislosti mezi regulačními politikami a politikami financování a pro nalezení společných silných stránek a synergií za účelem dosažení strategických cílů EU. Je proto velmi důležité, aby **národní plány**, které mají členské státy přijmout do začátku října 2023, a jejich pozdější úpravy odrážely tento

¹⁵⁸ JOIN (2023) 20 final, Strategie hospodářské bezpečnosti.

¹⁵⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/452 ze dne 19. března 2019, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic směřujících do Unie (Úř. věst. L 79 I, 21.3.2019, s. 1–14), které je v současné době předmětem hodnocení s cílem zajistit, aby i nadále splňovalo svůj účel.

¹⁶⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/821 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí režim Unie pro kontrolu vývozu, zprostředkování, technické pomoci, tranzitu a přepravy zboží dvojího užití (Úř. věst. L 206I, 11.6.2021, s. 1–461).

¹⁶¹ PublicFirst, *Unlocking Europe's Digital Potential* (Uvolnění digitálního potenciálu Evropy), 2022. Viz také oddíl 5.3 „Investice potřebné k dosažení cílů digitální dekády“ v dokumentu [SWD\(2023\) 570](#) „Provádění cílů digitální dekády a digitálních práv a zásad“.

integrovaný přístup a zohledňovaly doporučené politiky, opatření a kroky obsažené v této zprávě.

Komise nyní zahájí **diskusi s členskými státy, Evropským parlamentem a zúčastněnými stranami** o tom, jak společně postupovat s využitím mechanismu řízení digitální dekády. Souběžně s tím bude spolupracovat se zúčastněnými stranami a partnery mimo EU.